

Stichting Pensioenfonds BP

Jaarrapport 2013

INHOUDSOPGAVE

Pagina

A	Kerncijfers	3
B	Karakteristieken van het pensioenfonds	9
C	Verslag van het verantwoordingsorgaan	14
D	Samenvatting visitatierapport	17
E	Bestuursverslag	20
	Verslag van het bestuur	21
	Beleggingenparagraaf	28
	Financiële paragraaf	30
	Risicoparagraaf	32
	Toekomstparagraaf	34

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2013	37
2	Staat van baten en lasten over 2013	38
3	Kasstroomoverzicht 2013	39
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	40
5	Toelichting op de balans per 31 december 2013	47
6	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2013	64

OVERIGE GEGEVENS

1	Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum	72
2	Toeslagverlening	72
3	Resultaatverdeling	72
4	Actuariële verklaring	73
5	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	75

BIJLAGEN

1	Verloopstaat deelnemers	78
2	Pensioenregelingen en toeslagverlening	79

A KERNCIJFERS

KERNCIJFERS

Deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden (ultimo)

	2013		2012		2011		2010		2009	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Deelnemers	1.127	26,2	1.138	26,6	1.199	28,3	1.204	28,7	1.268	29,8
Gewezen deelnemers	1.393	32,3	1.473	34,4	1.455	34,3	1.543	36,7	1.606	37,8
Pensioengerechtigden	1.788	41,5	1.669	39,0	1.586	37,4	1.454	34,6	1.377	32,4
	<u>4.308</u>	<u>100,0</u>	<u>4.280</u>	<u>100,0</u>	<u>4.240</u>	<u>100,0</u>	<u>4.201</u>	<u>100,0</u>	<u>4.251</u>	<u>100,0</u>

Bijdragen van werkgevers en werknemers, saldo waardeoverdrachten, pensioenuitkeringen en pensioenuitvoerings- en administratiekosten (x €1.000)

	2013	2012	2011	2010	2009
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	46.366	30.743	26.359	31.765	-
Bijdrage VPL-regeling (*)	8.405	1.896	1.547	-	-
Premiebijdragen voor risico deelnemers	2.539	2.452	2.343	2.205	2.226
	<u>57.310</u>	<u>35.091</u>	<u>30.249</u>	<u>33.970</u>	<u>2.226</u>
Saldo waardeoverdrachten risico pensioenfonds	1.015	505	458	3.022	464
Saldo waardeoverdrachten risico deelnemers	-1.256	-813	-1.262	477	-214
	<u>-241</u>	<u>-308</u>	<u>-804</u>	<u>3.499</u>	<u>250</u>
Pensioenuitkeringen	27.587	24.977	22.744	20.072	18.401
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	1.487	1.354	1.347	2.347	1.636

(*) Vanaf het jaarrapport 2012 is de VPL-regeling separaat in de jaarrekening en de kerncijfers opgenomen. Hiervoor zijn de vergelijkende cijfers 2011 aangepast. De cijfers van 2010 en 2009 zijn niet aangepast. De bijdrage van 2013 betreft een vrijwillige storting van de werkgever.

Technische voorzieningen, stichtingskapitaal en reserves, belegd vermogen (x €1.000) en dekkingsgraad (%)

	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2010	31-12-2009
Technische voorzieningen					
- voor risico pensioenfonds	840.881	838.161	756.686	664.797	582.501
- voor risico deelnemers	36.074	33.849	28.588	27.219	22.729
	<u>876.955</u>	<u>872.010</u>	<u>785.274</u>	<u>692.016</u>	<u>605.230</u>
Overige voorzieningen	19.992	12.996	10.619	-	-
Reserves	78.594	38.172	32.227	45.363	46.229
Beleggingen					
- voor risico pensioenfonds	890.209	888.692	764.858	665.788	593.157
- voor VPL-regeling	19.992	12.996	10.619	-	-
- voor risico deelnemers	36.074	33.849	28.588	27.219	22.729
Liquide middelen	35.534	37.360	6.413	3.782	953
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	-	-	-	23.113	21.223
Saldo overige activa en passiva	-6.268	-49.719	17.642	17.477	13.397
Totaal aanwezig vermogen	<u>975.541</u>	<u>923.178</u>	<u>828.120</u>	<u>737.379</u>	<u>651.459</u>
Aanwezige dekkingsgraad	109,3	104,6	104,3	106,8	107,9
Aanwezige dekkingsgraad exclusief Mobil	-	-	-	107,1	108,2
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1	104,2	104,2	104,2	104,4
Vereiste dekkingsgraad	112,6	111,9	111,2	114,9	113,5

De voorwaardelijke overgangsregeling is met ingang van jaarrapport 2012 geherrubriceerd onder "overige voorzieningen".

De aanwezige dekkingsgraad is de verhouding tussen het aanwezige vermogen en de technische voorziening voor risico pensioenfonds. Het aanwezig vermogen voor de berekening van de dekkingsgraad bestaat uit de beleggingen voor risico pensioenfonds, zonder de beleggingen in het kader van de VPL-regeling, vermeerderd met de liquide middelen en het saldo overige activa en passiva.

Verdeling beleggingsportefeuille voor risico pensioenfonds (x €1.000)

	31-12-2013		31-12-2012		31-12-2011		31-12-2010		31-12-2009	
		%		%		%		%		%
Vastgoed beleggingen	28.900	3,2	31.540	3,6	25.153	3,3	17.075	2,6	14.558	2,5
Aandelen	178.944	19,9	141.702	16,1	117.430	15,6	162.762	24,5	135.803	22,9
Vastrentende waarden	658.656	73,4	478.480	54,7	459.610	60,6	375.283	56,4	340.264	57,5
Derivaten	12.822	1,4	41.712	4,8	31.323	4,1	7.920	1,2	509	0,1
Overige beleggingen	18.667	2,1	181.978	20,8	124.622	16,4	101.965	15,3	100.755	17,0
	<u>897.989</u>	<u>100,0</u>	<u>875.412</u>	<u>100,0</u>	<u>758.138</u>	<u>100,0</u>	<u>665.005</u>	<u>100,0</u>	<u>591.889</u>	<u>100,0</u>
Derivaten met een negatieve waarde	12.212		26.276		17.339		783		1.268	
Beleggingen toegerekend aan VPL-regeling	-19.992		-12.996		-10.619		-		-	
	<u>890.209</u>		<u>888.692</u>		<u>764.858</u>		<u>665.788</u>		<u>593.157</u>	

Beleggingsopbrengsten en kosten vermogensbeheer risico pensioenfonds (x €1.000)

	2013	2012	2011	2010	2009
Directe opbrengsten	11.096	11.703	7.800	6.419	5.052
Indirecte opbrengsten	-8.766	75.201	47.334	58.058	51.352
Kosten vermogensbeheer	-2.179	-1.470	-1.914	-1.492	-1.255
	<u>151</u>	<u>85.434</u>	<u>53.220</u>	<u>62.985</u>	<u>55.149</u>
Toegerekend aan beleggingen in het kader van VPL	-60	-1.220	-655	-	-
	<u>91</u>	<u>84.214</u>	<u>52.565</u>	<u>62.985</u>	<u>55.149</u>

Op basis van het beleggingsrendement dat in het verslagjaar behaald wordt, worden beleggingsresultaten toegerekend aan de beleggingen in het kader van de VPL-regeling.

Beleggingsresultaten VPL (x €1.000)

	2013	2012	2011
Toegerekend aan beleggingen in het kader van VPL	<u>60</u>	<u>1.220</u>	<u>655</u>

Beleggingsopbrengsten risico deelnemers (x €1.000)

	2013	2012	2011	2010	2009
Directe opbrengsten	63	15	94	91	196
Indirecte opbrengsten	879	3.607	194	1.717	2.708
	<u>942</u>	<u>3.622</u>	<u>288</u>	<u>1.808</u>	<u>2.904</u>

**Beleggingsrendement voor
risico pensioenfonds**

	2013	2012	2011	2010	2009
	%	%	%	%	%
Totaal rendement	0,5	11,9	8,9	10,0	10,1

Pensioengegevens

(Bedragen x € 1)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
<u>Pensioenregeling BP Europa SE - BP Nederland</u>					
Franchise en maximum eindloon wijzigen per 1 april van het betreffende jaar.					
Toeslagen gaan in op 1 januari vanaf het verslagjaar 2012.					
Daarvoor gingen ze in per 1 april.					
Franchise					
* Regeling 2006	17.284	16.862	16.483	16.271	16.078
* Regeling 2002	17.284	16.862	16.483	16.271	16.078
* Regeling 1998	16.172	16.092	15.914	15.647	15.383
Maximum eindloon					
* Regeling 2006	74.897	73.070	71.427	70.510	69.674
* Regeling 2002	74.897	73.070	71.427	70.510	69.674
Toeslagen					
* Gewezen deelnemers	2,53%	1,17%	1,30%	1,20%	1,68%
+ inhaaltoeslag	0,60%	-	-	0,82%	-
* Pensioengerechtigden	2,53%	1,17%	1,30%	1,20%	1,68%
+ inhaaltoeslag	0,60%	-	-	0,82%	-
 <u>Pensioenregeling BP Raffinaderij</u>					
Franchise, maximum eindloon en toeslag gaat in op 1 januari van het verslagjaar					
Franchise					
* Regeling 2006	13.641	13.275	13.078	13.078	12.636
* Regeling 1991	16.483	16.278	16.074	15.794	15.536
Maximum eindloon					
* Regeling 2006	75.026	73.013	71.929	71.929	69.498
Toeslagen					
* Gewezen deelnemers	2,55%	1,84%	1,20%	0,71%	0,19%
+ inhaaltoeslag	1,35%	-	-	-	-
* Pensioengerechtigden	2,55%	1,84%	1,20%	0,71%	0,19%
+ inhaaltoeslag	1,35%	-	-	-	-

B KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS

KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS

Profiel

Stichting Pensioenfonds BP is statutair gevestigd te Rotterdam. De laatste statutenwijziging was op 26 juni 2012. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41204455. Het fonds is een ondernemingspensioenfonds en is aangesloten bij de koepelorganisatie Pensioenfederatie. Het fonds heeft tot doel uitvoering te geven aan de pensioenreglementen, zoals die gelden voor de aangesloten ondernemingen. Hiertoe wordt voor 4.308 (2012: 4.280) deelnemers, gepensioneerden en gewezen deelnemers/ slapers circa € 898 miljoen vermogen belegd. Het pensioenfonds heeft geen nevenactiviteiten, met uitzondering van de uitvoering van de VPL-regeling.

Organisatie van het pensioenfonds

Verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

In het vervolg van dit hoofdstuk beschrijven wij de huidige organisatie van ons fonds.

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van ons fonds en het uitvoeren van de door de werkgevers toegezegde pensioenregelingen, waaronder het verrichten van pensioenuitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden van deelnemers. Onderdeel van deze verantwoordelijkheid is het uitvoeren van interne controlemaatregelen gericht op de juiste en volledige registratie van de gegevens van ons fonds.

Het bestuur heeft bevoegdheden krachtens de statuten en reglementen alsmede de hiermee verbonden uitvoeringsbesluiten en uitvoeringsovereenkomst, tot het verrichten van betalingen en het aangaan van contractuele verplichtingen met derden.

Samenstelling van het bestuur

Het bestuur van het fonds bestaat uit tenminste zeven en maximaal uit veertien bestuursleden.

Het bestuur bepaalt het aantal bestuursleden.

- 1 Tenminste drie leden worden aangewezen door de werkgever:
  - waarvan één bestuurslid wordt benoemd door BP Europa SE - BP Nederland,
  - één bestuurslid wordt benoemd door BP Raffinaderij Rotterdam en
  - één bestuurslid wordt benoemd door BP Europa SE - BP Nederland en de vertegenwoordiger van BP Raffinaderij Rotterdam tezamen.
- 1 Tenminste één bestuurslid wordt benoemd door de ondernemingsraad BP Europa SE - BP Nederland en tenminste één bestuurslid wordt benoemd door de ondernemingsraad BP Raffinaderij Rotterdam.
- 1 Tenminste één bestuurslid wordt benoemd na verkiezingen door en uit de pensioengerechtigden van BP Europa SE - BP Nederland en tenminste één bestuurslid wordt benoemd na verkiezingen door en uit de pensioengerechtigden van BP Raffinaderij Rotterdam.

Voor zover het bestuur bestaat uit meer dan zeven leden, geldt voor deze extra bestuursleden dat werkgevers-vertegenwoordigers worden benoemd door BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam tezamen. Een eventuele derde deelnemersvertegenwoordiger wordt benoemd door de vakorganisaties van BP Raffinaderij Rotterdam. De eventuele overige deelnemersvertegenwoordiger wordt benoemd door de ondernemingsraad BP Europa SE - BP Nederland, de ondernemingsraad BP Raffinaderij Rotterdam en de vakorganisaties tezamen. Vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden worden benoemd na verkiezingen door en uit alle pensioengerechtigden bij meerderheid van stemmen.

Het aantal stemmen van de deelnemersvertegenwoordigers en het aantal stemmen van de pensioengerechtigdenvertegenwoordigers in het bestuur zal gelijk zijn.

Het totaal van de deelnemersvertegenwoordigers en de pensioengerechtigdenvertegenwoordigers is tenminste gelijk aan het aantal werkgeversvertegenwoordigers. De deelnemersvertegenwoordigers dienen in dienst te zijn van de onderneming.

Bestuursleden die de deelnemers of de pensioengerechtigden vertegenwoordigen hebben een zittingstermijn van vier jaar.

Eén van de leden die door de werkgever is benoemd, wordt als voorzitter aangewezen. Eén andere werkgeversvertegenwoordiger wordt als plaatsvervangend voorzitter aangewezen.

Eind 2013 bestond het bestuur van Stichting Pensioenfonds BP uit de volgende personen:

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittingsduur
S. Gunnewijk	Voorzitter	Werkgever	01-01-2003	onbepaald
P. Koole	Bestuurslid	Werkgever	16-12-2010	onbepaald
S. de Vries – Maas	Secretaris	FNV Bondgenoten	16-12-2010	2014
M.A. Roberts	Bestuurslid	Werkgever	22-09-2005	onbepaald
N. Bergmans	Bestuurslid	OR BP Europa SE – BP NL	01-11-2010	2014
A. Bakels	Bestuurslid	OR BP Raffinaderij R'dam	16-12-2010	2014
A.J.M. Baltussen	Bestuurslid	Gepensioneerden	04-10-2011	2015
P.N. Houtman	Bestuurslid	Gepensioneerden	16-12-2010	2014
J.A. Nieuwenhuize	Bestuurslid	Gepensioneerden	13-07-2012	2016

Per 31 december 2013 is de heer P.N. Houtman (pensioengerechtigdenvertegenwoordiger) afgetreden als bestuurslid.

De heer H.J. Lindaart, werknemer van BP Europa SE - BP Nederland, coördineert namens BP Europa SE - BP Nederland, de aansturing van partijen aan wie de pensioenuitvoering is uitbesteed en vormt samen met mevrouw S. de Vries - Maas en de heer P. Koole het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur komt bij elkaar in de maanden dat er geen bestuursvergaderingen worden gehouden.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur van het fonds besteedt conform de Pensioenwet en de daarin opgenomen eisen voor goed pensioenfondsbestuur veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing. Reglementair is bepaald hoe het bestuur omgaat met zijn rol en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoording en intern toezicht.

Het fonds kent een verantwoordingsorgaan (VO). Het VO bestaat uit een vertegenwoordiging van werkgever, werknemers en gepensioneerden. Het VO bestaat uit minimaal 3 en maximaal 5 leden.

De verantwoording die het bestuur aflegt en het formele overleg tussen bestuur en VO zijn onderdeel van de jaarverslagcyclus. In dit jaarverslag zal verslag gedaan worden van de bevindingen van het VO ten aanzien van gevoerde beleid in 2013.

Eind 2013 bestond het verantwoordingsorgaan uit de volgende leden:

Naam	Functie
H. Muilerman	Lid namens de werkgevers
W. Blok	Lid namens de gepensioneerden
C. Vreeken	Lid namens de gepensioneerden
A. Zonderop	Lid namens de werknemers
K. Seip	Lid namens de werknemers

Intern toezicht

Het intern toezicht heeft betrekking op het kritisch bezien van het functioneren van (het bestuur van) het pensioenfonds door onafhankelijke deskundigen.

Voor het intern toezicht is gekozen voor een visitatiecommissie, die eens in de drie jaar de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkinggraad van) het pensioenfonds beoordeelt. De visitatiecommissie wordt ingevuld door professionele leden van VCHolland, rapporteert aan het bestuur en bespreekt de rapportage en de eventuele daarop voorgenomen bestuursbesluiten met het verantwoordingsorgaan.

In 2013 heeft een visitatie van het pensioenfonds plaatsgevonden. In dit jaarverslag zal verslag gedaan worden van de bevindingen van de visitatiecommissie.

Medezeggenschap

Medezeggenschap van gepensioneerden is geregeld door bestuursleden namens de gepensioneerden in het bestuur zitting te laten nemen. Deze bestuursleden worden gekozen uit de kring van gepensioneerden

Investeringscommissie

De investeringscommissie voert het overleg met de externe vermogensbeheerders en adviseert het bestuur over te nemen besluiten met betrekking tot het vermogensbeheer.

Communicatiecommissie

Het fonds kent een communicatiecommissie. Deze adviseert het bestuur over het te voeren communicatiebeleid.

Commissie Risico management

Het fonds heeft sinds april 2013 een commissie risico management. Deze adviseert het bestuur over het beleid rondom integraal risico management en het risico management framework.

Pensioenregelingen

Het fonds voert de regelingen van de werkgevers uit.

De regelingen en toeslagverleningen zijn uitgebreid beschreven in bijlage 2 van dit jaarrapport.

Uitvoeringsorganisaties

Naast de bovenstaande interne organen kent het fonds ook meerdere uitvoeringsorganisaties. In het navolgende een beschrijving van de partijen die door het fonds worden ingeschakeld.

Administrateurs

Het pensioenfonds heeft administratieve werkzaamheden uitbesteed aan uitvoeringsorganisaties.

De werkzaamheden betreffende pensioenadministratie, excasso, financiële administratie en verslaglegging, actuariële en bestuursondersteuning worden door Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V. te Tilburg uitgevoerd.

Werkzaamheden betreffende de vermogensadministratie en rapportages ten behoeve van de DNB-staten worden uitgevoerd door Syntus Achmea Vermogensbeheer N.V. te De Meern.

De beleggingsadministratie voor de beschikbare premieregeling wordt uitgevoerd door ING Personal Fund Services BV (ING IM) gevestigd te Den Haag.

Herverzekeraar

De overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's van Stichting Pensioenfonds BP zijn verzekerd bij Centraal Beheer te Apeldoorn.

Vermogensbeheerders

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan BlackRock Advisors en BNP Paribas Investment Partners. Northern Trust Company is aangewezen als custodian. Tot november 2013 was AXA Investment Managers ook een van de vermogensbeheerders van het pensioenfonds.

Accountant, actuaris en overige adviseurs

Het pensioenfonds wordt bijgestaan door de volgende externe deskundigen:

Accountant

De externe accountant controleert de jaarrekening en de verslagstaten ten behoeve van De Nederlandsche Bank (DNB) en doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een controle-verklaring en een accountantsverslag aan het bestuur. Hierin zijn opmerkingen en aanbevelingen opgenomen omtrent de administratieve organisatie en interne controle van het fonds. Het pensioenfonds heeft Ernst & Young Accountants LLP voor deze diensten ingeschakeld.

De eindverantwoordelijkheid ligt bij de heer S.B. Spiessens RA.

Certificerend actuaris

De certificerend actuaris rapporteert jaarlijks over de financiële positie van het pensioenfonds en geeft een actuariële verklaring af. Als certificerend actuaris is drs. B. van Boeschoten AAG verbonden aan Mercer (Nederland) B.V. te Amstelveen aangesteld.

Adviserend actuaris

Als adviserend actuaris is drs. K. Kusters-Van Meurs AAG van Mercer (Nederland) B.V. te Amstelveen aangesteld. Een gespecialiseerde ALM-adviseur (Asset Liability Management) draagt zorg voor de uitvoering van de ALM-studie en de continuïteitsanalyse.

Beleggingsanalist (performance analyst)

De externe deskundigen van Portfolio Evaluation rapporteren aan de Investeringscommissie en het bestuur over de beleggingsresultaten en de performance van de vermogensbeheerders. Portfolio Evaluation analyseert ook de resultaten en performance van de beleggingen in de beschikbare premieregeling.

C VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

VERANTWOORDINGSORGAAN

Verslag van het Verantwoordingsorgaan over boekjaar 2013

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede over beleidskeuzes voor de toekomst.

In het overleg tussen het bestuur en het VO op 15 mei 2013, 4 december 2013, 22 januari 2014 en 20 mei 2014 heeft het bestuur verantwoording afgelegd over het door haar gevoerde beleid in 2013. Daarnaast heeft het VO ter vaststelling van haar beoordeling kennis genomen van het concept jaarverslag 2013 van Stichting Pensioenfonds BP.

Bevindingen

In tegenstelling tot de meeste andere pensioenfondsen heeft het pensioenfonds de pensioenen kunnen verhogen in 2013 en 2014. Dit is voor een groot deel te danken aan de bijdragen van de sponsor. Het VO is zeer tevreden dat het pensioenfonds alle gemiste toeslagen van de voorgaande jaren wist in te halen. Dit betekent dat de toeslagambitie sinds de oprichting van het pensioenfonds volledig is waargemaakt, ook al is en blijft de toeslag voorwaardelijk en afhankelijk van de beleggingsresultaten. Het pensioenfonds heeft in 2013 een positief rendement gehaald dat tevens hoger was dan de maatstaf. De dekkingsgraad ligt ultimo 2013 dicht bij het niveau van het vereist eigen vermogen.

Het VO is in het algemeen tevreden met de administratie en communicatie met de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Er is sprake van een constante verbetering in deze activiteiten. De website blijft een aandachtspunt: een deel van de deelnemers houdt een grote behoefte aan nog overzichtelijkere informatie, met name over de gevolgen van de (flexibiliserings-) keuzes die zij kunnen maken.

Het bestuur heeft het VO diverse keren geïnformeerd over de stand van zaken rondom het onderzoek naar de eventuele overgang van de Nederlandse pensioenregelingen van BP naar het pan-Europees pensioenfonds van het bedrijf. Het VO is van mening dat deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden niet meer risico mogen lopen met betrekking tot hun pensioenaanspraken en indexatie in het pan-Europees pensioenfonds dan in het huidige pensioenfonds. Het VO adviseert het bestuur in een vroeg stadium te starten met communicatie richting de deelnemers. Het VO zal het traject kritisch blijven volgen.

Per 1 juli 2014 wijzigt de governance structuur van het pensioenfonds enigszins. De aanleiding hiervoor waren de bepalingen uit de 'Wet versterking bestuur pensioenfondsen'. Bevoegdheden van het VO worden uitgebreid en het VO zal één of meer nieuwe leden krijgen. Daarom is het belangrijk dat het pensioenfonds de deskundigheidsbevordering van de leden van het VO blijft faciliteren.

Een delegatie van het bestuur overlegt minimaal twee keer per jaar met het VO. Het VO is tevreden met deze vergaderfrequentie. De constante stroom van wettelijke veranderingen, het verhoogd aantal voorgenomen besluiten waarover het VO advies dient uit te brengen en het onderzoek over de eventuele overgang naar het pan-Europees pensioenfonds kunnen ertoe leiden dat er extra vergaderingen moeten worden belegd. Het is bij al deze kwesties van groot belang dat het bestuur het VO proactief betreft en informeert.

De verschillende stakeholders zijn op adequate wijze vertegenwoordigd in het bestuur van het pensioenfonds.

Beoordeling

Op grond van de ter beschikking gestelde documenten en de bespreking in de bestuursvergaderingen heeft het VO een positieve beoordeling over het handelen van het bestuur. Het bestuur heeft in 2013 een consistent beleid gevoerd, waarbij de belangen van alle belanghebbenden van het pensioenfonds afgewogen en geborgd zijn. Het Verantwoordingsorgaan beveelt aan om door te gaan met het huidige beleid.

Het verantwoordingsorgaan

W. Blok
H. Mulerman
K. Seip
C. Vreeken
A. Zonderop

D SAMENVATTING VISITATIERAPPORT

SAMENVATTING VISITATIERAPPORT

Met de invoering van de Pensioenwet zijn nadere eisen gesteld aan het interne toezicht bij pensioenfondsen. Zo is bepaald dat tenminste éénmaal in de drie jaar (als voor die vorm van intern toezicht is gekozen) een visitatie bij een pensioenfonds moet plaatsvinden. Het bestuur van de Stichting Pensioenfonds BP (hierna het Fonds) heeft hieraan invulling gegeven door na de laatste visitatie in 2010, die eveneens door VCHolland is uitgevoerd, in de tweede helft van 2013 een nieuwe visitatie door VCHolland te laten uitvoeren. Deze visitatie heeft het karakter van een volledige visitatie, dat wil zeggen dat alle voor het interne toezicht relevante aandachtsgebieden door de visitatiecommissie zijn beoordeeld.

De visitatiecommissie heeft op 22 januari 2014 haar concept-rapport met het bestuur en het verantwoordingsorgaan (VO) besproken. Hieronder volgen samengevat de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen van de visitatiecommissie.

Het Fonds onderzoekt op dit moment de mogelijkheid om de pensioenen onder te brengen bij een Pan-Europees pensioenfonds in België. De visitatiecommissie doet daarbij de aanbeveling bij dit proces rekening te houden met een evenwichtige belangenafweging en een tijdige communicatie met de betrokken deelnemers. Het VO zou hierbij ook proactief betrokken moeten worden.

Het Fonds heeft een goede governancestructuur. Er is sprake van een adequate aansturing van het Fonds door het bestuur met voldoende checks en balances. Er zijn een aantal adviescommissies die een adviserende en monitorende rol (investeringscommissie) hebben. De taken daarvan zijn schriftelijk vastgelegd. De rapportages zijn duidelijk. Het VO stelt zich positief kritisch op en de interne communicatie tussen bestuur en VO is goed.

Met betrekking tot de compliance van de binnen het Fonds aanwezige processen/procedures en documentatie aan de geldende wet- en regelgeving doet de visitatie de aanbeveling daarvoor een procedure vast te stellen ter toetsing. Tevens doet de visitatiecommissie de aanbeveling een procedure vast te stellen ter toetsing van de (wijzigingen in) pensioenreglementen op de wettelijke bepalingen, de financiële soliditeit en de uitvoerbaarheid.

In algemene zin doet de visitatiecommissie de aanbeveling ter onderbouwing van de beleids- en verantwoordingscyclus voor het Fonds een missie op te stellen. In dat kader passen de opstelling van "investment beliefs" en een risicoattitude. Met betrekking tot de vastlegging van de besluitvorming binnen het bestuur doet de visitatiecommissie in het kader van transparantie met betrekking tot de evenwichtige belangenbehartiging de aanbeveling bij de vastlegging daarvan meer aandacht te hebben voor de gemaakte afwegingen. Dit geldt ook voor de wijze waarop het bestuur bij de besluitvorming de adviezen van externe adviseurs betreft.

Met betrekking tot de vereiste deskundigheid binnen het bestuur is bij het Fonds sprake van een goede en structurele aanpak. Daarbij doet de visitatiecommissie nog de aanbeveling de vereiste deskundigheid van het VO te betrekken bij de deskundigheidsbevordering van het bestuur zelf.

Met betrekking tot het beleggings- en risicobeleid heeft het Fonds, naar aanleiding van het DNB-onderzoek naar de wijze waarop bij pensioenfondsen het beleggingsbeleid wordt geformaliseerd, een aantal passende maatregelen genomen. Het bestuur heeft aandacht voor een vereenvoudiging van de investeringsstructuur teneinde de kosten te kunnen beperken. De visitatiecommissie heeft een aanbeveling gedaan om de voor- en nadelen van securities lending nog eens te evalueren. Dit geldt tevens voor de relatief hoge mutatiegraad in de beleggingsportefeuille. Het bestuur geeft naar aanleiding van een aantal opmerkingen van de certificerend actuaaris ter zake aandacht aan het voldoen aan het prudent person principe bij (het beheer van) de beleggingsportefeuille.

Met betrekking tot de risico's van het Fonds heeft het bestuur een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd, zowel met betrekking tot de financiële als de niet-financiële risico's. Het bestuur is doende het risicomanagement op een structurele manier in te bedden in de bestuurscyclus zelf. Het pensioen- en vermogensbeheer is volledig uitbesteed. De rapportages inclusief de SLA-rapportages zijn duidelijk en afdoende. De visitatiecommissie doet daarbij nog wel de aanbeveling de ISAE 3402 type II rapportages over de toereikendheid van de interne processen en procedures bij de externe dienstverleners onderdeel te laten uitmaken van een bestuursevaluatie. Met betrekking tot het toeslagbeleid doet de visitatiecommissie de aanbeveling een nieuwe continuïteitsanalyse te laten opstellen ter toetsing van het huidige toeslagbeleid waarbij ook rekening gehouden wordt met een situatie zonder bijstortingsverplichting door de werkgever.

Het Fonds besteedt op gestructureerde wijze aandacht aan de communicatie door het Fonds. Daarbij worden diverse communicatiemiddelen gebruikt. Middels een klankbordfunctie wordt de effectiviteit van de communicatie beoordeeld.

De visitatiecommissie

Ruud Degenhardt
Wim Moleveld
John Ruben

Reactie van het bestuur

Het bestuur is tevreden met het rapport dat de visitatie commissie heeft uitgebracht. Het toont volgens haar aan dat er sprake is van een goed georganiseerd pensioenfonds met een deskundig bestuur dat de zaken goed op orde heeft. De aanbevelingen die de visitatie commissie heeft opgesteld zullen ter harte worden genomen en worden verwerkt in de actieplannen voor het komende jaar.

E BESTUURSVERSLAG

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Hoofdpijnen

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds BP brengt hierbij verslag uit over de verrichte werkzaamheden, het gevoerde beleid en de pensioenontwikkelingen in het jaar 2013. Het doel van het verslag is om informatie te verschaffen over de stand van zaken, de resultaten en wijzigingen in de financiële positie van het fonds.

Het jaar 2013 stond voor het bestuur onder andere in het teken van het herstel van de financiële positie van het pensioenfonds, versimpeling van de beleggingenstructuur en de voorbereidingen op de wijziging van de pensioenregeling per 1 januari 2014.

Financiële positie

Op 31 maart 2011 is een lange termijn herstelplan ingediend bij DNB. Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad van het pensioenfonds hoger zijn dan de vereiste dekkingsgraad. Deze bedraagt 112,6% ultimo 2013 (2012: 111,9%).

Door de daling van de marktrente vanaf juli 2011, daalde de dekkingsgraad weer, waarbij het dieptepunt voor zowel de marktrente als de dekkingsgraad in september werd bereikt. Er ontstond zelfs de situatie dat het fonds gedurende de maand augustus in dekkingstekort raakte en als gevolg daarvan een korte termijn herstelplan moest indienen. Dit is op 24 november 2011 ingediend en goedgekeurd door DNB op 7 februari 2012.

De werkgevers BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam hebben door middel van een uitvoeringsovereenkomst aan het fonds toegezegd een extra storting te doen als hun pensioenfonds een dekkingsgraad heeft die lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Hierdoor is de dekkingsgraad aan het einde van het jaar altijd weer minimaal gelijk aan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Omdat de dekkingsgraad zich aan het eind van het jaar de afgelopen 2 jaar boven de minimum vereiste dekkingsgraad bevond hoefde het fonds geen beroep te doen op deze clause.

Per 31 december 2013 was de dekkingsgraad van het pensioenfonds 109,3%. Gezien het feit dat de dekkingsgraad drie kwartalen lang boven het niveau van de minimum vereiste dekkingsgraad lag, is het korte termijn herstelplan niet meer van toepassing.

Het pensioenfonds evalueert aan het einde van elk boekjaar zijn herstelplan. Het lange termijn herstelplan is nog steeds haalbaar op basis van deze evaluatie. Per 31 december 2023 zal het pensioenfonds volgens de berekeningen een hoger eigen vermogen hebben dan het niveau van het vereist eigen vermogen.

De sponsor van het pensioenfonds, BP Raffinaderij Rotterdam, heeft besloten om in 2013 een vrijwillige bijstorting te doen om de financiële positie van het pensioenfonds te verbeteren. Deze bijstorting bedroeg € 24.095.000. Naast dit bedrag werd € 8.405.000 gestort door de sponsor BP Raffinaderij Rotterdam ter financiering van de voorwaardelijke VPL-aanspraken.

Versimpeling beleggingenstructuur

Het bestuur heeft na de fusie van de twee pensioenfonds van BP besloten om de gezamenlijke beleggingen door drie vermogensbeheerders te laten beheren. Het bestuur was van voornemens de drie vermogensbeheerders na enkele jaren te evalueren en het aantal vermogensbeheerders na de evaluatie eventueel te verminderen. De investeringscommissie en het bestuur heeft in 2012 en 2013 in verschillende stappen onderzocht of het wenselijk was om het aantal vermogensbeheerders te verlagen.

In 2013 heeft het bestuur uiteindelijk besloten om afscheid te nemen van één van de vermogensbeheerders (AXA Investment Managers) en om verder te gaan met BlackRock Advisors en BNP Paribas Investment Partners. Het door AXA beheerde vermogen werd verdeeld over BlackRock en BNP Paribas, waarbij BlackRock de Growth-portefeuille van AXA kreeg en BNP Paribas de Matching-portefeuille. Naast deze verdeling heeft het bestuur het aantal beleggingsfondsen waarin het pensioenfonds belegd verlaagd. De uitvoering van de afdekking van het renterisico wordt vanaf november 2013 uitsluitend door BNP Paribas uitgevoerd.

Wet versterking bestuur pensioenfondsen

De Wet versterking bestuur pensioenfondsen is een integrale herziening van de governance en medezeggenschap bij pensioenfondsen. De wet moet leiden tot verbetering van de kwaliteit van het pensioenfondsbestuur. De wet is van kracht vanaf 9 augustus 2013. De bepalingen over het verantwoorden van beleggingsbeleid en over geschiktheid en tijdsbeslag waren meteen van kracht.

Een deel van de wet wordt van kracht vanaf 1 juli 2014, wanneer de nieuwe bestuursmodellen gaan gelden. Een pensioenfonds kan kiezen uit vijf bestuursmodellen. De paritaire modellen kennen een verantwoordingsorgaan, waarin de deelnemers en pensioengerechtigden naar evenredigheid zijn vertegenwoordigd. Naar keuze kan de werkgever worden vertegenwoordigd. De onafhankelijke modellen kennen een belanghebbendenorgaan, waarin de drie geledingen zijn vertegenwoordigd. Het bestuur heeft na uitgebreide discussie in november 2013 gekozen voor het paritaire bestuursmodel. Het verantwoordingsorgaan heeft positief geadviseerd met betrekking tot deze keuze.

In de eerste helft van 2014 zal het bestuur deze keuze vastleggen in de statuten en andere fondsdocumenten van het pensioenfonds. DNB verwacht dat fondsen voor 1 april 2014 hun totaalpakket van wijzigingen in de governance aan DNB voorleggen. Dat wil zeggen, de voorgenomen wijzigingen in de statuten en alle meldingsformulieren behorende bij de voorgenomen benoemingen.

Toeslagen

Toeslagen Pensioenregelingen van de werkgever BP Europa SE - BP Nederland

De toeslag van de premievrije en ingegane pensioenrechten is voorwaardelijk. Het bestuur heeft als beleid de premievrije en ingegane pensioenen van voormalig medewerkers van BP Europa SE - BP Nederland jaarlijks per 1 januari te verhogen. Het bestuur heeft besloten tot een toeslag per 1 januari 2013 van 2,53% van premievrije en ingegane pensioenen en een inhaaltoeslag van 0,6%. De toeslag per 1 januari 2014 bedraagt 2,5%.

Toeslagen Pensioenregelingen van de werkgever BP Raffinaderij Rotterdam

De toeslag van de premievrije en ingegane pensioenrechten is voorwaardelijk. Het bestuur heeft als beleid de premievrije en ingegane pensioenen van voormalig medewerkers van BP Raffinaderij Rotterdam jaarlijks per 1 januari te verhogen. Het bestuur heeft besloten om per 1 januari 2013 een toeslag van 2,55% toe te kennen en een inhaaltoeslag van 1,35%. Per 1 januari 2014 is een toeslag verleend van 2,77%.

Voor deelnemers die voor 1 januari 2006 al deelnemer waren en nu deelnemen aan de Pensioenregeling 2006, geldt voor het pensioen dat opgebouwd is voor 1 januari 2006 en/of het pensioen uit hoofde van overgangsregelingen dat dit verhoogd wordt met het percentage van de loonontwikkeling bij de werkgever. Deze premievrije pensioenaanspraken zijn per 1 januari 2013 verhoogd met 2,76%. Het bestuur heeft besloten om per 1 januari 2014 deze pensioenaanspraken te verhogen met 2,0%.

Communicatie

In 2013 zijn veel inspanningen verricht om de pensioencommunicatie van Pensioenfonds BP te optimaliseren en uit te bouwen. De communicatiecommissie is in 2013 vier keer bijeen geweest.

De uitstraling en indeling van de website zijn verbeterd. De website is hierdoor overzichtelijker geworden en biedt nu meer ruimte voor thematische communicatie op de homepage. Ook werd de website voorzien van filmpjes die de bezoeker een heldere uitleg geven over de pensioenregeling en de drie pensioenpijlers.

In oktober 2013 organiseerde het pensioenfonds een eerste lezerspanel. Doel van deze bijeenkomst was de communicatie van het fonds te laten beoordelen door de doelgroep waarvoor de communicatie is bestemd. De bevindingen van de panelleden waren over het algemeen positief. Men beoordeelt de diverse communicatie-uitingen als professioneel, mooi en goed leesbaar. Het Uniform Pensioenoverzicht vindt men sterk verbeterd ten opzichte van vroeger.

Eind 2013 ging veel aandacht uit naar de communicatie over de wijzigingen in de pensioenregeling per 1 januari 2014. Op de website werd een speciale actiepagina ingericht. Daar kunnen bezoekers van de website veel informatie vinden over de nieuwe pensioenregeling. In verschillende korte rubrieken worden de belangrijkste veranderingen uitgelegd en toegelicht.

In 2013 is een speciale pensioenkrant voorbereid over de wijzigingen in de pensioenregeling. Deze pensioenkrant verscheen in januari 2014. In de pensioenkrant werd onder meer aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- Waarom verandert de pensioenregeling?;
- Wat kunt u van ons verwachten?;
- Welke regelingen worden voor BP aangepast?;
- Wat verandert er voor u in 2014?

In augustus 2013 verscheen een pensioenkrant met een samenvatting van de belangrijkste cijfers en ontwikkelingen in 2012 van het fonds. Deze krant is verstuurd naar actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Een pdf -versie is op de website geplaatst.

Voor het personeelsblad WijBijBP werden gedurende het hele jaar korte artikelen aangeleverd. Hierbij werd een planning voor de artikelen gevolgd, die was opgesteld in samenwerking met de communicatiecommissie. De artikelen die verschenen in het personeelsblad werden ook op het intranet van BP Raffinaderij en BP Nederland gepubliceerd.

Deelnemers die 40, 50 of 55 jaar worden, hebben in 2013 een verjaardagskaart van het fonds ontvangen. De boodschap op de verjaardagskaarten is: sta eens stil bij uw pensioen en bezoek de website.

Toezichthouders

Onderzoek Uitbesteding Vermogensbeheer

DNB heeft in 2012 het themaonderzoek naar de uitbesteding van het vermogensbeheer bij pensioenfonds afgerond. Dit onderzoek is bij circa 40 fondsen uitgevoerd, waaronder dit fonds. DNB heeft geconcludeerd dat er in de overeenkomsten met vermogensbeheerders vaak onvoldoende begrenzingen in het mandaat zijn opgenomen. Indien dit het geval is, loopt een pensioenfonds onder meer het risico dat de feitelijke beleggingsportefeuille afwijkt van het beleid van het pensioenfondsbestuur. Uit de Pensioenwet volgt juist dat het bestuur van een pensioenfonds een beheerste bedrijfsvoering moet hebben, ook over het deel dat wordt uitbesteed. De scope van het onderzoek was beperkt tot enkele documenten. Het bestuur heeft op 15 april 2013 een brief gestuurd naar DNB in het kader van het onderzoek "uitvoering vermogensbeheer".

Op 5 juli 2013 heeft DNB een vervolgbrief gestuurd. Hierin werd een deel van de opmerkingen ingetrokken. Een ander deel van de opmerkingen bleven onveranderd van toepassing. Het bestuur heeft op basis van de opmerkingen van DNB de overeenkomsten met de betreffende vermogensbeheerders aangepast. Het bestuur heeft DNB hierover schriftelijk geïnformeerd in oktober 2013. In februari 2014 heeft DNB aanvullende informatie opgevraagd bij het pensioenfonds.

Deze informatie is opgeleverd en aanpassingen in de overeenkomsten met de vermogensbeheerders zijn gemaakt. In een brief van 28 maart 2014 heeft DNB het bestuur geïnformeerd dat er verder geen opmerkingen zijn en dat het onderzoek is afgesloten.

Onderzoek VPL

Met de VUT gaan is sinds 1 januari 2006 niet meer mogelijk voor mensen die geboren zijn na 1949. De regelingen voor vervroegd uitreden zijn daarom destijds aangepast. Er kwam een overgangsregeling om de overgang naar pensioen op 65 jaar geleidelijker te laten verlopen. De toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) deed in 2012 een steekproef naar de uitvoering en financiering van zulke VPL-regelingen. Dat zijn overgangsregelingen die arbeidsvoorwaardelijke toezeggingen inhouden die uiterlijk in 2020 worden omgezet in pensioenaanspraken. DNB vindt dat geen sprake mag zijn van oneigenlijke overdracht van middelen van het pensioenvermogen naar de VPL-gelden en dat VPL-bijdragen niet mogen worden vermengd met overige premiebijdragen en met het eigen vermogen.

Het gevolg hiervan voor het pensioenfonds is dat de Technische Voorziening voor de voorwaardelijke 15-jaarsregeling dient te worden gewijzigd in een bestemmingsreserve. Hierdoor is de reservering voor deze voorwaardelijke aanspraken geen onderdeel meer van de Technische Voorziening. In de jaarrekening is de voorziening voor de VPL-regeling vanaf 2011 opgenomen onder overige voorzieningen.

Op basis van een aantal uitgangspunten is voor elke deelnemer in de voorwaardelijke 15-jaarsregeling de voorwaardelijke pensioenaanspraak berekend. Tot en met 2011 werd de reservering via een actuariële inkoop bepaald. Op basis van de nieuwe uitgangspunten is 2011 herberekend, hetgeen tot een extra dotatie heeft geleid.

In 2013 heeft DNB in het kader van het vervolgonderzoek VPL de gewijzigde fondsdocumenten opgevraagd van het pensioenfonds BP. DNB heeft geen opmerkingen gehad over deze documenten.

In 2013 heeft een extra storting van € 8.405.000 plaatsgevonden waardoor de VPL regeling grotendeels is gefinancierd.

Overige themaonderzoeken

DNB heeft in 2013 enquêtes gestuurd naar het bestuur van het pensioenfonds BP inzake de volgende themaonderzoeken:

- Voortgang implementatie SEPA;
- Voortgang transitie naar het nieuwe Financieel toetsingskader (FTK);
- Voortgang besluitvorming als gevolg van de Wet versterking bestuur pensioenfonds.

Goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance)

Risicobeheer en compliance

Het bestuur heeft in 2013 uitgebreid stilgestaan bij risico management en de risico's van het pensioenfonds. Naar aanleiding van een risico management workshop en de jaarlijkse zelfevaluatie heeft het bestuur besloten om een commissie risico management in te stellen. Deze commissie heeft in de loop van 2013 de eerste stappen gezet voor het opstellen van een bij het pensioenfonds passend risico management framework.

Deskundigheid en functioneren bestuur

In het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan de deskundigheidsbevordering van het bestuur. Naast de opleidingen op deskundigheidsniveau 1 en 2 en het bezoeken van meerdere seminars op pensioengebied door enkele bestuursleden heeft het pensioenfonds ook jaarlijkse scholingsdagen gehouden.

Voor nieuwe bestuursleden is een trainingsprogramma opgesteld. Nieuwe bestuursleden moeten aan deskundigheidsniveau 1 voldoen voor de definitieve benoemingsdatum.

Tot nu toe stonden de (feitelijke) deskundigheid en het toetsen van kennis en inzicht centraal. De ontwikkelingen van de afgelopen tijd hebben echter ook de aandacht gevestigd op het feitelijk handelen en het gedrag van bestuursleden en de oordeelsvorming binnen het bestuur.

Zelfevaluatie

Het bestuur heeft een procedure vastgesteld voor een periodieke zelfevaluatie. Het gaat om het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden afzonderlijk. Doel van de zelfevaluatie is de kwaliteit van het bestuur in stand te houden en/of te verbeteren. De zelfevaluatie vindt eens per jaar plaats.

Intern toezicht

Voor het intern toezicht is gekozen voor een visitatiecommissie, die eens in de drie jaar oordeelt. In de tweede helft van 2013 heeft een visitatie plaatsgevonden.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving.

Gedragscode

Jaarlijks wordt door de bestuursleden de gedragscode getekend. Dit is ook dit jaar gebeurd. De compliance officer houdt toezicht op een goede uitvoering van de gedragscode.

Uitbesteding

Het fonds heeft besloten de pensioenadministratie en vermogensadministratie onder te brengen bij Syntrus Achmea. De uitvoering van de Beschikbare Premiereregeling is uitbesteed aan ING IM. Met beide organisaties heeft het bestuur dienstverleningsovereenkomsten.

Kosten van de uitvoering van de pensioenregeling

Op basis van de geldende uitvoeringsovereenkomst betalen de aangesloten werkgevers alle pensioenbeheerkosten van de pensioenregeling. Deze kosten worden betaald door de werkgevers naast het betalen van de pensioenpremies. De kosten van de uitvoering van de regeling bedragen in 2013 €510,21 (2012: €482,27) per deelnemer. Het aantal deelnemers is de som van het aantal actieve deelnemers en gepensioneerden.

De pensioenbeheerkosten bestaan uit administratieve verrichtingen (pensioentoekenningen, betalen uitkering, verwerken waardeoverdrachten, etc.), bestuurskosten (heffingen van de toezichthouders, adviseurs, juridische kosten) en overige kosten.

De stijging van de kosten per deelnemer wordt voornamelijk veroorzaakt door gestegen kosten aangaande communicatie en advies. Daarnaast waren er in 2013 incidentele kosten zoals de visitatiecommissie, uitbreiding planner en adviezen m.b.t. risicomanagement.

Kosten Vermogensbeheer

In het onderstaande kostenoverzicht zijn zowel gefactureerde kosten als kosten die rechtstreeks in mindering worden gebracht op het beheerd vermogen (op basis van schatting) opgenomen.

Onder overige beleggingen vallen kosten van alternatieve beleggingen en overige derivaten.

Onder overige kosten zijn opgenomen betaalde fee/kosten futures en overige AIM kosten.

Bij indirecte beleggingen zijn alleen de in- en uitstapkosten opgenomen, conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie

Kosten per beleggingscategorie	Beheerkosten	Transactiekosten	Totaal
Vastgoed	129	4	133
Aandelen	1.002	123	1.125
Vastrentende waarden	706	1.193	1.899
Commodities	106	8	114
Overige beleggingen	65	-	65
Totale kosten excl. overlay	2.008	1.328	3.336
Kosten overlay beleggingen	528	407	935
Totale kosten incl. overlay	2.536	1.735	4.271

Kosten per beleggingscategorie

Kosten vermogensbeheer pensioenfonds	73		73
Bewaarloon	226		226
Advieskosten vermogensbeheer	151		151
Overige kosten	241		241
Totaal overige vermogensbeheerkosten	691		691

Totale kosten vermogensbeheer 2013

4.962

In 2013 waren er met de transitie van 3 naar 2 vermogensbeheerders ca € 533 kosten gemoeid.

Bij het bepalen van gemiddeld belegd vermogen is rekening gehouden met een overboeking van € 32 miljoen naar de beleggingen in januari 2013.

Een vergelijking met de kosten in 2012 wordt niet gemaakt omdat de transactiekosten over 2012 niet bekend zijn.

Belegd vermogen ultimo 2012	875.412
Belegd in januari 2013	32.000
Belegd vermogen primo 2013	907.412
Belegd vermogen ultimo 2013	897.989
Gemiddeld belegd vermogen 2013	902.701

	met transitie	zonder transitie
Kosten % (exclusief transactiekosten)	0,36%	0,30%
Kosten % (inclusief transactiekosten)	0,55%	0,49%

PENSIOENPARAGRAAF

De kenmerken van de regelingen en de toeslagverleningen die door het fonds worden uitgevoerd, worden uitgebreid toegelicht in bijlage 2 van dit jaarrapport.

Wijziging Pensioenreglementen

Per 1 januari 2014 is de wettelijke pensioenrichtleeftijd verhoogd naar 67 jaar. De pensioenrichtleeftijd wordt vanaf 2014 gekoppeld aan de levensverwachting, waarbij een eventuele eerstvolgende aanpassing al binnen enkele jaren kan plaatsvinden. Verdere verhoging gaat met stappen van één jaar. De komende jaren ligt de fiscale pensioenrichtleeftijd hoger dan de AOW-leeftijd. Door de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd is per 1 januari 2014 het maximale opbouwpercentage met 0,1% verlaagd. Voor eindloonregelingen geldt een maximaal opbouwpercentage van 1,9%. In december 2013 hebben de sociale partners van beide aangesloten ondernemingen een akkoord gesloten over de wijziging van de betreffende pensioenregeling als gevolg van de aanpassing van het fiscale kader. Het opbouwpercentage van de 2006-regeling van BP Raffinaderij wordt verlaagd naar 1,9% per 1 januari 2014. In de 2006-regeling van BP Nederland blijft het opbouwpercentage van de basisregeling 1,75%, maar de beschikbare premieregeling is wel aangepast.

In beide regelingen werd de pensioenrichtleeftijd verhoogd naar 67 jaar. Het is echter mogelijk om vervroegd met pensioen te gaan vanaf 57-jaar.

Als onderdeel van de wijziging van de regeling werd besloten dat de wezenpensioenuitkeringen tot de 23-jarige leeftijd van de wees zullen lopen, in plaats van tot 18-jarige leeftijd en 27-jarige leeftijd voor studerende kinderen.

In de loop van 2013 zijn enkele bepalingen geactualiseerd in de pensioenreglementen van het pensioenfonds.

Convenant arbeidsongeschiktheid

In het convenant van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars van januari 2013 zijn afspraken vastgelegd over het in- en uitlooprisico bij arbeidsongeschiktheid in pensioenregelingen bij individuele baanmobiliteit. Ook bevat het convenant afspraken over de verzekering van het arbeidsongeschiktheidspensioen en de premievrijstelling voor de werknemers die ziek of arbeidsongeschikt zijn wanneer hun werkgever van pensioenuitvoerder wisselt en er geen collectieve waardeoverdracht plaatsvindt. Het convenant geldt vanaf januari 2014 en is er op gericht de negatieve gevolgen voor werknemers met gezondheidsbeperkingen te voorkomen. Het bestuur van het pensioenfonds heeft besloten om de pensioenreglementen BP Raffinaderij 2006 en BP Nederland 2006 per 1 januari 2014 aan te passen conform het convenant.

Financiering

Jaarlijks wordt de premie berekend door de actuaaris. De premie moet kostendekkend zijn. Dit betekent dat alle pensioenrechten die in het betreffende jaar opgebouwd worden, gefinancierd kunnen worden uit de premie die in dat jaar van de werkgever en de werknemers ontvangen wordt. Het bestuur stelt de premie vast.

BELEGGINGENPARAGRAAF

2013 was vanuit een beleggingsperspectief een positief jaar hoewel het absolute beleggingsrendement beperkt was. Het was een jaar van lage economische groei en een aanhoudend ruim monetair beleid van de centrale banken. Dit heeft gedurende 2013 uiteindelijk een positief effect gehad op de economie en aandelenmarkten.

In 2013 zagen we in het algemeen stijgende aandelenmarkten en een vlakke obligatiemarkt.

Binnen de obligatiemarkt waren de rendementen van bedrijfsleningen beter dan die van overheidsleningen en van korte leningen weer beter dan die van leningen met een langere looptijd.

In de loop van het jaar hebben de aandelenmarkten van ontwikkelde landen zich duidelijk beter ontwikkeld dan die van opkomende markten met stijgingen van rond de 20% voor Europa, Amerika en Japan. De resultaten van grondstoffen en vastgoed stelden teleur.

Het belegd vermogen is in 2013 gestegen van € 878 miljoen aan het begin van het jaar naar € 899 miljoen aan het eind van het jaar. De aanvullende stortingen (VPL en vrijwillige bijdrage) hebben in de 2de helft van december 2013 plaatsgevonden en zijn in januari 2014 belegd.

Het fonds heeft zijn beleggingsbeleid waarbij 65% van haar activa belegd wordt op een manier die zoveel mogelijk aansluit bij het risicoprofiel van de verplichtingen niet gewijzigd. De resterende 35% is belegd in een groeiportefeuille die bestaat uit een pool van gediversifieerde beleggingen die zo zijn opgebouwd dat de verwachting is dat deze op de langere termijn een rendement kan opleveren dat hoger is dan de inflatie waardoor deze pool de benodigde rendementen kan opleveren voor de toeslagverlening.

Het fonds heeft gedurende 2013 zijn renteafdekking van 50% teruggebracht naar 40%, hierbij hanteert het fonds dezelfde methodiek als in het verleden en houdt het geen rekening met het effect van de UFR op de renteafdekking. Het fonds hanteert een dynamische benadering, afhankelijk van de rentestand, voor de verhoging of verlaging van de afdekking van het renterisico.

Gedurende 2013 heeft het fonds het onderzoek naar de vereenvoudiging van de investeringsstructuur afgerond en naar aanleiding van de uitkomst van dat onderzoek is besloten om het aantal vermogensbeheerders van drie naar twee terug te brengen. Beide managers beheren nog steeds zowel een liability als een groei portefeuille maar er is nog maar één manager verantwoordelijk voor het afdekken van het renterisico.

Met het afscheid nemen van AXA begin november 2013, is een einde gekomen aan de hoge investering in geldmarktfondsen (€ 467K ultimo 2013 tegenover € 117.441K ultimo 2012). Deze Horizon fondsen waren in 2012 opgenomen onder de beleggingscategorie "overige beleggingen". De nieuwe beleggingen via, voornamelijk BNP Paribas, vallen in de beleggingscategorie "vastrentende waarden".

De bovengenoemde aanpassingen zullen het kostenniveau van het fonds verder verlagen terwijl de verwachte opbrengsten en het risicoprofiel ongewijzigd zijn gebleven.

Tegen deze achtergrond heeft het fonds een rendement van 0,5% behaald waarbij de groeiportefeuille met ruim 6% is gestegen als gevolg van de ruime diversificatie van deze portefeuille. De liability portefeuille toonde een negatief resultaat als gevolg van de licht stijgende rente niveaus. Het gemiddelde rendement van het fonds over de laatste 5 jaar bedraagt bijna 8% per jaar.

Het risicoprofiel van het fonds is het hele jaar binnen de daartoe gestelde grenzen gebleven.

De beleggingscommissie heeft gedurende het jaar uitgebreid aandacht gegeven aan de opmerkingen van DNB naar aanleiding van het onderzoek naar de wijze waarop de beleggingsmandaten zijn geformuleerd. Als gevolg hiervan zijn een aantal zaken in de IMA's (Investment Management Agreement) verder aangescherpt.

2014 is positief begonnen, er blijven echter risico's door de afbouw van de monetaire verruiming, de politieke spanningen in delen van de wereld en de mogelijke vertraging van de groei in China.

Het kostenaspect van onze beleggingen heeft onze voortdurende aandacht, hierbij wordt ook de lopende kostenratio voortdurend gevolgd. De vereenvoudigen van de beleggingsstructuur en de al jaren lopende transitie naar meer passieve fondsen met een lagere kosten structuur dragen bij aan het beheersbaar blijven van de kosten.

Wetgeving in Nederland stelt het financieel belang van gepensioneerden en actieven voorop. De regering volgt de internationale ontwikkelingen en implementeert wetgeving die daaruit voortkomt. Het terrein van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen is heel groot en divers, op allerlei terreinen moeilijk in te vullen en gaat soms tegen de wet in (bijvoorbeeld anti-dierproeven, maar wettelijke plicht om deze te doen). Pensioenfonds BP belegt grotendeels in indexed pooled funds, waarbij het beleid vast staat. Een eigen invulling zou dus betekenen het verlaten van de efficiënte pooled fund oplossing en het kiezen voor een separate portefeuille met hogere kosten.

In 2014 zullen de contracten met de vermogensbeheerders getoetst worden.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Op 31 december 2013 is de dekkingsgraad van Pensioenfonds BP 109,3%. Op 31 december 2012 was de dekkingsgraad 104,6%.

De vereiste dekkingsgraad zoals die voortvloeit uit de solvabiliteitsvoorschriften volgens de Pensioenwet bedraagt 112,6% (2012: 111,9%).

Ontwikkeling dekkingsgraad

	Pensioen- vermogen	Technische voorzieningen	Dekkings- graad
Stand 31 december 2012	876.333	838.161	104,6%
Beleggingsresultaten	1.093	-22.371	2,9%
Premiebijdragen	45.304	40.523	0,3%
Uitkeringen	-27.587	-27.570	0,1%
Overige	24.332	12.138	1,4%
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stand 31 december 2013	919.475	840.881	109,3%

Actuariële analyse van het resultaat

De samenstelling van het resultaat over 2013 en 2012 en de wijzigingen daarin blijken uit het volgende overzicht (x €1.000):

	2013	2012
Wijziging rentetermijnstructuur	25.397	-54.692
Resultaat op intrest/beleggingen	-2.935	72.373
Resultaat op premie	1.652	544
Resultaat op toeslagen	2.003	957
Resultaat op waardeoverdrachten	-129	-221
Resultaat op uitkeringen	-17	-57
Resultaat op sterfte	541	1.138
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	291	578
Resultaat op mutaties	-547	-70
Wijziging actuariële grondslagen	-10.230	-12.813
Andere oorzaken	24.396	-1.792
Resultaat	<hr/> <hr/> 40.422	<hr/> <hr/> 5.945

Wijziging rentetermijnstructuur

Ultimo 2013 bedraagt de gemiddelde marktrente 2,7% (2012: 2,43%).

Beleggingsopbrengsten

Het in 2013 behaalde beleggingsrendement was lager dan de benodigde interest voor de verplichtingen, hierdoor is er een negatief resultaat gerealiseerd.

Premie

De ontvangen premie is gelijk aan de kostendeekkende premie.

Kosten

Het resultaat op kosten is nihil, omdat alle kosten gedekt zijn door de opslag voor uitvoeringskosten in de premie.

Wijziging actuariële grondslagen

Door de stijging van de opslag voor excassokosten van 1,5% naar 2,75%, is een negatief resultaat van € 10.230 behaald.

Andere oorzaken

Het positieve resultaat op andere oorzaken bestaat voornamelijk uit de vrijwillige bijdrage van BP Raffinaderij van € 24.095.

Uitkomst van de solvabiliteitstoets

De aanwezige dekkingsgraad (109,3%) is lager dan de vereiste dekkingsgraad (112,6%), hierdoor bevindt het pensioenfonds zich in een situatie van reservetekort.

De aanwezige dekkingsgraad (109,3%) is hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad (104,1%). Daardoor is er geen dekkingstekort.

Premie

De kostendeekkende en feitelijke premie (inclusief premiebijdrage risico deelnemers) volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

	2013	2012
Kostendeekkende premie	48.905	33.195
Minimaal te ontvangen premie	48.905	33.195
Feitelijke premie	48.905	33.195

Het verschil tussen kostendeekkende premie en feitelijke premie is het resultaat op FVP-bijdragen.

De samenstelling van de kostendeekkende premie is als volgt (x €1.000):

Actuarieel benodigde koopsom	23.664	20.825
Toeslag benodigde koopsom	16.832	5.941
Opslag voor uitvoeringskosten	1.073	980
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	4.797	2.997
Premie risico deelnemers	2.539	2.452
	<u>48.905</u>	<u>33.195</u>

Oordeel van de externe actuaris op de financiële positie

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds BP is niet voldoende, vanwege het reservetekort.

RISICOPARAGRAAF

Kredietrisico

Dit risico heeft zowel betrekking op de beleggingen in schuldpapieren als op transacties met tegenpartijen. Kredietrisico op verhandelbare schuldpapieren is geïntegreerd in het beleggingsproces door middel van een richtlijn over de maximale belegging per kredietklasse. Kredietrisico betreft het risico dat tegenpartijen hun verplichtingen aan het fonds niet meer kunnen nakomen, bijvoorbeeld door een faillissement. Het tegenpartijrisico wordt beheerst door selectie van solide tegenpartijen en hantering van tegenpartijlimieten, al dan niet in combinatie met zekerheidstellingen.

Renterisico

Renterisico is het risico dat het saldo van de marktwaarde van de portefeuille vastrentende waarden en de nominale pensioenverplichtingen op marktwaarde verandert door veranderingen in de marktrente. Het structurele renterisico wordt beheerst binnen het ALM-proces.

Voor het renterisico is voor de lange termijn het beleid dit strategisch af te dekken voor 70%. De mate van afdekking is echter afhankelijk van de actuele rentestand.

Voor de korte en middellange termijn gold in 2012 een strategische afdekking 50%. In 2013 heeft het bestuur besloten om de afdekking te verlagen naar 40%. Daarnaast heeft het bestuur het strategisch beleid voor afdekking van het renterisico enigszins aangepast. Afhankelijk van de rentestand kan de afdekking variëren tussen de 30% en het strategische doel van 70%.

Verzekeringstechnisch risico

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevensrisico het belangrijkste is. Bij de bepaling van de technische voorzieningen en de overige voorzieningen worden prudente veronderstellingen gehanteerd waaronder leeftijdscorrectiefactoren. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevensrisico, inflatie, looninflatie, veroudering van het werknemersbestand (waardoor de gemiddelde kostprijs van de pensioeninkoop stijgt) en het arbeidsongeschiktheidsrisico.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds onvoldoende liquide middelen heeft om betalingen, waaronder de pensioenuitkeringen, te verrichten. Bij het fonds is sprake van een jaarlijkse grote netto-instroom. De waarschijnlijkheid van het liquiditeitsrisico en de impact daarvan is derhalve klein. Het liquiditeitsrisico wordt ook beperkt door de invulling van het cashmanagement. Het bestuur ziet toe op een juiste afstemming van de inkomende en uitgaande cashstromen van het fonds.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico op verlies als resultaat van inadequate of foutieve interne processen, mensen en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen. Operationele risico's hebben een negatieve impact op een goede uitvoering van de pensioenregeling. Voor deze operationele risico's geldt wel dat een verregaande reductie onevenredig veel inspanning en kosten met zich mee kan brengen.

Het grootste deel van de operationele uitvoering ligt bij Syntrus Achmea. Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V. en Syntrus Achmea Vermogensbeheer B.V. hebben een ISAE 3402 type II rapportage, zo ook ING IM. Door het overleggen van deze rapportage voorzien van een goedkeurend assurance rapport tonen zij aan het pensioenfonds én aan de accountant van het pensioenfonds aan, dat de uitvoering 'in control' is. Het overleggen van de ISAE 3402 rapportage komt tevens tegemoet aan de beleidsregel 'Uitbesteding Pensioenfondsen'. Hierin stelt DNB dat het bestuur van een pensioenfonds dat zijn administratie uitbesteedt aan een uitvoerder verantwoordelijk is en blijft voor een juiste administratie.

Relatieve marktrisico

Dit is het risico dat de vermogensbeheerders bij de uitvoering van het actieve beleggingsbeleid afwijken van het vastgestelde ALM-beleid. Hiertoe zijn strategische marges gedefinieerd welke dagelijks worden gemonitord door de fiduciair vermogensbeheerder.

TOEKOMSTPARAGRAAF

Financieel toetsingskader

De eerste stap in de herziening van het pensioenstelsel is het verhogen van de AOW en pensioenrichtleeftijd. De tweede stap is het schokbestendig maken van de pensioencontracten. De financiële regels voor pensioenen liggen vast in het financieel toetsingskader (FTK). Het FTK is onderdeel van de Pensioenwet. De planning is dat 1 januari 2015 een nieuw FTK van kracht wordt. In de zomer van 2013 hield staatssecretaris Klijnsma een consultatie over een voorontwerp voor het nieuwe FTK. In het consultatiedocument werd een scheiding tussen nominale en reële contracten voorgesteld. Na de consultatie koos staatssecretaris Klijnsma alsnog voor één FTK, een tussenvariant. In de loop van 2014 wordt het nieuwe FTK verder uitgewerkt door de overheid. Het bestuur zal nadat er meer duidelijkheid is over de, het pensioenfonds voorbereiden op de wijzigingen.

Fiscaal kader

De fiscaal toegestane opbouwpercentages gaan met ingang van 1 januari 2015 nog verder omlaag. Het kabinet bereikte hierover in december 2013 een akkoord met enkele oppositiepartijen. Het akkoord in het kort:

- 1 het fiscaal maximale opbouwpercentage wordt 1,875% voor middelloonregelingen en circa 1,65% voor eindloonregelingen;
- 1 er komt een bovengrens voor het tweede pijlerpensioen van € 100.000;
- 1 er moet premieverlaging worden gerealiseerd; DNB gaat daar op toezien.

Het gevolg is dat ook de pensioenregelingen van pensioenfonds BP moeten worden versoerd. De sociale partners dienen eerst afspraken te maken over de wijziging van de pensioenregeling. Het bestuur zal de gewijzigde regeling toetsen op uitvoerbaarheid.

Toekomstperspectief

Het bestuur van het pensioenfonds heeft in 2013 een verzoek gekregen van de werkgever om een eventuele overgang van de Nederlandse pensioenregelingen van BP naar het pan-Europees pensioenfonds van het bedrijf te overwegen. Het pan-Europees pensioenfonds van BP zetelt in België. Een eventuele overgang zou betekenen dat de Nederlandse pensioenregelingen in ongewijzigde vorm door het pan-Europese Belgische pensioenfonds van BP zouden worden uitgevoerd. Dit heeft betrekking zowel op de toekomstige pensioenopbouw als op de opgebouwde pensioenaanspraken.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft zich in de loop van 2013 uitgebreid laten informeren over de voor- en nadelen van de overgang voor de verschillende stakeholders. Daarbij werd uitgebreid stilgestaan bij de risico's. Het bestuur heeft in het najaar van 2013 aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het starten van het officiële traject rondom de overgang naar het Belgische pan-Europese pensioenfonds van BP te onderzoeken. Het bestuur sprak van een positieve grondhouding ten opzichte van het traject. De officiële studie is inmiddels gestart en zal in 2014 verder lopen. De vertegenwoordigers van de Nederlandse entiteiten van BP zullen in gesprek gaan met de vertegenwoordigers van de werknemers over dit onderwerp.

Rotterdam, 11 juni 2014

Stichting Pensioenfonds BP

Het bestuur

S. Gunnewijk (voorzitter)

S. de Vries - Maas (secretaris)

M.A. Roberts

N. Bergmans

P. Koole

A.J.M. Baltussen

A. Bakels

J.A. Nieuwenhuize

JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2013

(na verwerking van het resultaat)

(in duizenden euro's)

	31 december 2013	31 december 2012
ACTIVA		
Beleggingen voor risico pensioenfonds (1)	890.209	888.692
Beleggingen VPL-regeling (2)	19.992	12.996
Beleggingen voor risico deelnemers (3)	36.074	33.849
Vorderingen en overlopende activa (4)	8.375	6.243
Liquide middelen (5)	35.534	37.360
	<u>990.184</u>	<u>979.140</u>
PASSIVA		
Reserves (6)	78.594	38.172
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds (7)	840.881	838.161
Voorzieningen voor risico deelnemers (8)	36.074	33.849
Overige voorzieningen (9)	19.992	12.996
Overige schulden en overlopende passiva (10)	14.643	55.962
	<u>990.184</u>	<u>979.140</u>
 (*) De nummering verwijst naar de toelichting		
 Dekkingsgraad op basis van FTK in %	 109,3	 104,6

2 STAAT VAN BATEN EN LASTENOVER 2013

(in duizenden euro's)

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	(11)	46.366	30.743
Bijdrage VPL-regeling (*)	(12)	8.405	1.896
Premiebijdragen voor risico deelnemers	(13)	2.539	2.452
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(14)	91	84.214
Beleggingsresultaat VPL	(15)	60	1.220
Beleggingsresultaten risico deelnemers	(16)	942	3.622
Saldo waardeoverdrachten risico pensioenfonds	(17)	1.015	505
Saldo waardeoverdrachten risico deelnemers	(18)	-1.256	-813
Pensioenuitkeringen	(19)	-27.587	-24.977
Mutatie technische voorzieningen	(20)		
Pensioenopbouw		-18.890	-18.866
Toeslagen		-22.569	-8.544
Rente		-3.026	-11.841
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen		27.570	24.920
Onttrekkingen voor uitvoeringskosten		166	374
Saldo overdrachten van rechten		-1.144	-529
Wijziging marktrente		25.397	-54.692
Wijziging actuariële grondslagen		-10.230	-12.813
Overige wijzigingen		6	516
		<u>-2.720</u>	<u>-81.475</u>
Mutatie voorzieningen risico deelnemers	(21)	-2.225	-5.261
Mutatie overige voorzieningen	(22)	-6.996	-2.377
Herverzekeringen	(23)	-836	-563
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	(24)	-1.487	-1.354
Diverse baten en lasten	(25)	24.111	-1.887
Saldo van baten en lasten		<u>40.422</u>	<u>5.945</u>
Bestemming saldo			
Mutatie algemene reserve		<u>40.422</u>	<u>5.945</u>

3 KASSTROOMOVERZICHT 2013

(in duizenden euro's)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2013	2012
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	46.366	30.743
Premiebijdragen voor risico deelnemers	2.539	2.452
Premiebijdragen VPL	8.405	1.896
Saldo waardeoverdrachten risico pensioenfonds	1.015	505
Saldo waardeoverdrachten risico deelnemers	-1.256	-813
Pensioenuitkeringen	-27.587	-24.977
Herverzekeringen	-836	-563
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.487	-1.354
Diverse baten en lasten	24.111	-1.887
Mutatie vorderingen en overlopende activa	-2.132	31.005
Mutatie overige schulden en overlopende passiva	-27.255	36.356
	<u>21.883</u>	<u>73.363</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen beleggingen	1.030.578	481.192
Aankopen beleggingen	-1.086.778	-514.558
Directe opbrengsten	11.159	11.718
Overige mutaties beleggingen	23.511	-19.298
Kosten vermogensbeheer	-2.179	-1.470
	<u>-23.709</u>	<u>-42.416</u>
Mutatie liquide middelen	<u><u>-1.826</u></u>	<u><u>30.947</u></u>
Samenstelling geldmiddelen		
	2013	2012
Liquide middelen per 1 januari	37.360	6.413
Mutatie liquide middelen	-1.826	30.947
Liquide middelen per 31 december	<u><u>35.534</u></u>	<u><u>37.360</u></u>

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Stichting Pensioenfonds BP, statutair gevestigd te Rotterdam, (hierna te noemen "het fonds") is een ondernemingspensioenfonds. Het fonds heeft ten doel, binnen de perken van zijn middelen, pensioenaanspraken te verlenen aan aspirant-deelnemers, deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en hun nabestaanden in geval van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, de pensioenreglementen voor BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V., de uitvoeringsovereenkomsten en de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van Stichting Pensioenfonds BP.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Schattingswijziging

Bij de netto pensioenverplichtingen is de opslag voor toekomstige excassokosten verhoogd van 1,5% naar 2,75% met ingang van verslagjaar 2013.

Derivaten in het verloop van de beleggingen - presentatiewijziging

Vanaf boekjaar 2013 worden de derivaten in het verloop van de beleggingen "gesaldeerd" opgenomen; positieve posities verrekend met negatieve posities. Dit om de inzichtelijkheid te bevorderen. De negatieve posities worden aan het totaal toegevoegd en zijn, zoals gebruikelijk, opgenomen bij overige schulden.

Tot en met boekjaar 2012 bestonden de derivaten in het beleggingsverloop uit de positieve derivatenposities. De vergelijkende cijfers 2012 zijn in dit rapport aangepast aan de nieuwe presentatiewijze.

VPL

Eind oktober 2012 heeft de DNB de sectorbrief VPL-regelingen verzonden. Hierin werd gesteld dat VPL-bijdragen, die door het pensioenfonds worden ontvangen en beheerd, niet mogen worden vermengd met overige premiebijdragen en met het eigen vermogen.

De voorwaardelijke overgangsregeling is met ingang van het jaarrapport 2012 gereclassificeerd onder "overige voorzieningen". De beleggingen in het kader van de VPL-regeling, risico werkgever, worden niet afzonderlijk beheerd.

Op alle plaatsen waar de VPL in de jaarrekening voorkomt is dit cijfermatig zichtbaar gemaakt; beleggingen, overige voorziening, premies, beleggingsresultaat, mutatie overige voorziening en eventueel diverse baten. Daar waar dit in 2012 nog tekstueel toegelicht was, is dit in 2013 in de vergelijkende cijfers opgenomen.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op reële waarde.

Overige activa wordt gewaardeerd op reële waarde en passiva worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs, tenzij anders is vermeld.

Voor zover noodzakelijk, wordt op activa een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Verwerking van activa en passiva

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties".

Securities lending

Het fonds neemt door middel van beleggingsfondsen deel aan een securities lending programma, waarbij bepaalde effecten voor een korte periode worden uitgeleend aan andere marktpartijen. Beleggingen die in het kader van een securities lending contract worden uitgeleend, blijven deel uitmaken van de balans en worden gewaardeerd conform de grondslag voor waardering en resultaatbepaling zoals die geldt voor beleggingen.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum.

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum.

Valutakoersverschillen bij de omrekening van activa en verplichtingen worden in de rekening van baten en lasten opgenomen onder de post waarop de activa en verplichtingen betrekking hebben.

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
US Dollar	1,38	1,32
Britse Pond	0,83	0,81
Zwitserse Frank	1,23	1,21
Australische Dollar	1,54	1,27
Canadese Dollar	1,46	1,31
Zweedse Kronen	8,85	8,58
Deense Kronen	7,46	7,46
Noorse Kronen	8,36	7,34
Japanse Yen	144,83	114,00

Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd op reële waarde.

Overlopende activa en passiva alsmede liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Participaties in beleggingsfondsen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet-beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde welke is bepaald op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de koers op balansdatum inclusief de opgelopen interest ultimo jaar.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds laatste afgegeven intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die zijn afgeleid van meer traditionele producten als aandelen en obligaties. Het betreft rentederivaten, valutaswaps en valutatermijncontracten.

Derivaten zijn gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering. Is deze niet beschikbaar dan wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

In deze waarderingsmodellen wordt de waarde van interest rate swaps bepaald op basis van het verschil tussen de waarde van alle toekomstige betalingen door de tegenpartij aan het Fonds en de waarde van alle toekomstige betalingen door het Fonds aan de tegenpartij. Voor interest rate swaps worden deze kasstromen bepaald op basis van de in het contract vastgelegde rente (veelal Euribor of Libor) en wordt de OIS curve (Overnight indexed swap curve) gehanteerd bij de contantmaking van die verwachte kasstromen.

De marktwaarde van valuta termijnaffaires wordt bepaald door de waarde van de vreemde valuta tegen de termijnkoersen op het afsluitmoment af te zetten tegen de waarde van de vreemde valuta tegen de termijnkoersen op de balansdatum.

Futures worden altijd op de markt verhandeld. Als zodanig vindt prijsvorming op de markt plaats. Waardering tegen actuele waarde is dan ook de waardering tegen beurskoers. Bij futures worden altijd margin accounts aangehouden waarmee op dagbasis resultaten worden afgerekend. Als zodanig is de waarde van de future op einde dag gelijk aan nul.

Positieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder derivaten. Negatieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder overige schulden en overlopende passiva.

Overige beleggingen

Onder overige beleggingen worden opgenomen die beleggingen die niet als een van de hiervoor opgesomde beleggingen geassocieerd kunnen worden. Tevens worden onder de overige beleggingen opgenomen nog af te wikkelen beleggingstransacties en liquide middelen die beheerd worden door de vermogensbeheerder.

De overige beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Beleggingen voor rekening en risico deelnemers

Beleggingen voor rekening en risico deelnemers zijn middelen die aangehouden worden op rekeningen ten behoeve van deelnemers die zelf het beleggingsrisico dragen in het kader van de beschikbare premieregeling.

De grondslagen voor de waardering van de beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan die voor de beleggingen die voor rekening van het fonds worden aangehouden.

Vorderingen en overlopende activa

Alle vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit de overige, niet voor de directe uitkering van pensioenen bestemde middelen van het fonds. Belangrijk doel van het aanhouden van deze extra reserve is dat het fonds daarmee een weerstandvermogen heeft waarmee het tegenvallende resultaten kan opvangen.

Technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds

De technische voorzieningen worden actuariëel berekend en worden vastgesteld op basis van de nominaal door de deelnemer verworven pensioenrechten, voor zover zij onvoorwaardelijk zijn. Dit betekent dat de voorwaardelijke toekomstige indexering niet in de voorziening is begrepen, maar de op balansdatum toegezegde indexering wel in de voorziening wordt opgenomen. De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente per balansdatum volgens de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank (DNB).

De voorziening met betrekking tot ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen is de contante waarde van de beste inschatting van de toekomstige uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de tot balansdatum opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenrechten. Daarin is begrepen de toekomstige premievrije pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers.

De belangrijkste actuariële grondslagen zijn:

Rekenrente

De contante waarde van de technische voorziening wordt jaarlijks berekend op basis van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB per 31 december 2013.

Sterftekansen

Volgens de Prognosetafel AG2012-2062, startkolom 2014 (2012: startkolom 2013), met leeftijds- en inkomensafhankelijke correctiefactoren conform de tabel "Mercer Hoog". De correctiefactoren in de tabel "Mercer Hoog" zijn afgeleid van door het CBS gepubliceerde levensverwachtingen voor het gedeelte (20%) van de Nederlandse bevolking met de hoogste gezinsinkomens.

Op basis van de tabel "Mercer Hoog" wordt de sterftekans op leeftijd 65 vermenigvuldigd met een factor van 0,68 voor mannen en 0,67 voor vrouwen. De factoren lopen (niet lineair) op naar een factor 1 op leeftijd 100. Op bijvoorbeeld leeftijd 80 zijn de correctiefactoren op de sterftekansen gelijk aan 0,79 voor mannen en 0,73 voor vrouwen. Op grond van de gebruikte correctiefactoren veronderstelt het fonds dat de (gewezen) deelnemers langer leven dan op grond van (ongecorrigeerde) landelijke overlevingstafels wordt verondersteld.

De sterftekansen voor ingegane wezenpensioenen worden verwaarloosd.

Partnerschap

Voor alle actieve en nog niet gepensioneerde gewezen deelnemers wordt tot de pensioendatum de gehuwdheidsfrequentie gehanteerd conform de tafels Gehele Bevolking 1985-1990.

Op de pensioenleeftijd is de gehuwdheidsfrequentie gelijk aan 100% voor het uitruilbare deel van het partnerpensioen.

Voor het niet uitruilbare deel van het partnerpensioen is de gehuwdheidsfrequentie op 65-jarige leeftijd voor mannen gelijk aan 90% en voor vrouwen 70%.

Voor gepensioneerden is de werkelijke burgerlijke staat in aanmerking genomen.

Leeftijdsverschil

De partner van de mannelijke deelnemer wordt 3 jaar jonger verondersteld.

De partner van de vrouwelijke deelnemer wordt 3 jaar ouder verondersteld.

Leeftijdsbepaling

De leeftijdsbepaling geschiedt in maanden nauwkeurig.

Opslag voor toekomstige excassokosten

Voor de toekomstige kosten met betrekking tot de administratie en uitbetaling van de pensioenen na ingang, zijn de netto pensioenverplichtingen verhoogd met 2,75% (2012: 1,5%).

Wezenpensioen

Voor de (gewezen) deelnemers wordt voor het latent wezenpensioen een opslag van 5% toegepast op de technische voorziening voor het partnerpensioen.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

Dit betreft de verplichtingen uit hoofde van de beschikbare-premieregeling voor deelnemers.

Het beleggingsrisico ligt bij de deelnemers. De voorziening voor rekening en risico deelnemers is gewaardeerd volgens dezelfde grondslagen zo als die gelden voor de waardering van de corresponderende beleggingen risico deelnemers.

Overige voorzieningen

De voorziening voorwaardelijke 15-jaarsregeling is bij voormalig Pensioenfonds BP Raffinaderij in 2007 ingesteld. Deze voorziening dient om de voorwaardelijke overgangsregeling, zoals vastgelegd in het addendum bij het pensioenreglement 2006, te financieren.

Overige schulden en overlopende passiva

Deze worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld worden baten en lasten verwerkt in het resultaat van het jaar, waarop zij betrekking hebben.

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Premies worden ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarin de daarmee samenhangende pensioenrechten worden opgebouwd. Premiekortingen, extra premies en bijdrage aan de kosten worden verwerkt in de periode waarin aan de voorwaarden volgens de uitvoeringsovereenkomst wordt voldaan.

Premiebijdragen risico deelnemers

Hieronder zijn opgenomen de door ING IM over het boekjaar ontvangen premies voor risico van de deelnemers.

Beleggingsresultaten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt verstaan de aan het boekjaar toe te rekenen inkomsten uit beleggingen, zijnde dividend van aandelen en de aan het boekjaar toe te rekenen rentebedragen van vastrentende beleggingen. Indirecte beleggingsopbrengsten hebben betrekking op gerealiseerde en ongerealiseerde waarde-stijgingen of waardedalingen inclusief valutaresultaten.

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies en valutaverschillen.

Saldo waardeoverdrachten risico pensioenfonds

Deze post bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend conform het pensioenreglement en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Premies herverzekering

De risico's, voortvloeiend uit overlijdens- en arbeidsongeschiktheidstoezeggingen zijn herverzekerd bij Zwitserleven tot 31 maart 2013, en vanaf 1 april 2013 bij Centraal Beheer tot en met 31 december 2014.

De deelnemers van het voormalig pensioenfonds BP Raffinaderij waren al bij Centraal Beheer verzekerd tot 31 december 2014.

Uitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is conform de indirecte methode opgesteld. Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013

(in duizenden euro's)

ACTIVA

1. Beleggingen voor risico pensioenfondsen

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2013	31.540	141.702	478.480	41.712	181.978	875.412
Aankopen	16.662	138.381	772.138	-	156.691	1.083.872
Verkopen	-20.231	-124.139	-581.616	-17.227	-285.805	-1.029.018
Overige mutaties	-	-	3.106	2.113	-28.730	-23.511
Waardemutaties	929	23.000	-13.452	-13.776	-5.467	-8.766
Stand per 31 december 2013	<u>28.900</u>	<u>178.944</u>	<u>658.656</u>	<u>12.822</u>	<u>18.667</u>	<u>897.989</u>
Derivaten met een negatieve waarde						12.212
Beleggingen toegerekend aan VPL-regeling						-19.992
						<u>890.209</u>

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2012	25.153	117.430	459.610	31.323	124.622	758.138
Aankopen	5.827	28.326	367.279	2.592	107.845	511.869
Verkopen	-5.370	-23.395	-349.210	-	-102.182	-480.157
Overige mutaties	-	-	-40.491	-750	51.602	10.361
Waardemutaties	5.930	19.341	41.292	8.547	91	75.201
Stand per 31 december 2012	<u>31.540</u>	<u>141.702</u>	<u>478.480</u>	<u>41.712</u>	<u>181.978</u>	<u>875.412</u>
Derivaten met een negatieve waarde						26.276
Beleggingen toegerekend aan VPL-regeling						-12.996
						<u>888.692</u>

Uit hoofde van de rentederivaten is per 31 december 2013 onderpand (collateral) gevraagd en ontvangen ter waarde van € 15,063 miljoen (2012: € 18,917 miljoen) en gevraagd en verstrekt € 2,027 miljoen (2012: € 5,568 miljoen).

Reële waarde

Schattingen en veronderstellingen

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen daarom niet met precisie worden vastgesteld.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingsmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingsniveaus:

Genoteerde marktprijzen: beursnotering in een actieve markt (waarop geen prijsaanpassingen worden uitgevoerd).

Contante waarde berekening: deze waarde wordt bepaald door de te ontvangen kasstromen contant te maken op basis van de geldende marktrente.

Intrinsieke waarde: de marktwaarde ontleent aan de meest recente rapportages van de fondsmanagers.

Op basis van deze indeling kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	Genoteerde marktprijzen	Contante waarde berekening	Intrinsieke waarde	Totaal
Per 31 december 2013				
Vastgoed beleggingen	-	-	28.900	28.900
Aandelen	21.133	-	157.811	178.944
Vastrentende waarden	471.478	-	187.178	658.656
Derivaten	-	12.822	-	12.822
Overige beleggingen	-	-	18.667	18.667
	<u>492.611</u>	<u>12.822</u>	<u>392.556</u>	<u>897.989</u>
Per 31 december 2012				
Vastgoed beleggingen	-	-	31.540	31.540
Aandelen	-	-	141.702	141.702
Vastrentende waarden	273.355	-	205.125	478.480
Derivaten	-	41.712	-	41.712
Overige beleggingen	-	-	181.978	181.978
	<u>273.355</u>	<u>41.712</u>	<u>560.345</u>	<u>875.412</u>

Opgemerkt wordt dat schattingen naar hun aard subjectief zijn en dat de geschatte actuele waarden van financiële instrumenten derhalve inherent onderhevig zijn aan onzekerheden en waarde-oordelen ten aanzien van volatiliteit, rentestand en kasstromen. Deze schattingen zijn momentopnames, gebaseerd op de marktomstandigheden en de op dat moment beschikbare informatie.

Vastgoed beleggingen

	31-12-2013		31-12-2012	
		In %		In %
Participaties aandelenfondsen vastgoed	28.900	100,0	31.540	100,0

In 2013 en 2012 was belegd in Europees vastgoed.

Aandelen

Specificatie naar soort:

Participaties in aandelenbeleggingsfondsen	157.811	88,2	141.702	100,0
Zelfstandig beursgenoteerde aandelen	21.133	11,8	-	-
	<u>178.944</u>	<u>100,0</u>	<u>141.702</u>	<u>100,0</u>

Specificatie aandelen naar bedrijfstak:

Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	42.815	23,9	28.105	19,8
Nijverheid en industrie	43.136	24,1	37.094	26,2
Handel	36.026	20,1	40.040	28,3
Overige dienstverlening	40.115	22,4	28.899	20,4
Diversen	16.852	9,5	7.564	5,3
	<u>178.944</u>	<u>100,0</u>	<u>141.702</u>	<u>100,0</u>

Specificatie aandelen naar regio:

Europa	42.667	23,8	66.747	47,2
Noord-Amerika	9.832	5,5	35.621	25,1
Global	98.889	55,3	6.707	4,7
Azië - Pacific	11.696	6,5	12.086	8,5
Emerging markets	15.860	8,9	20.541	14,5
	<u>178.944</u>	<u>100,0</u>	<u>141.702</u>	<u>100,0</u>

Vastrentende waarden

Specificatie vastrentende waarden naar soort:

Participaties in obligatiebeleggingsfondsen	187.178	28,4	205.125	42,9
Staatsobligaties	263.658	40,1	180.304	37,6
Bedrijfsobligaties (credit funds)	86.422	13,1	53.879	11,3
Covered fondsen	111.583	16,9	37.765	7,9
Inflation linked bonds	9.627	1,5	1.129	0,2
Overige	188	-	278	0,1
	<u>658.656</u>	<u>100,0</u>	<u>478.480</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2013		31-12-2012	
		In %		In %
Specificatie vastrentende waarden naar bedrijfstak:				
Nederlandse overheidsinstellingen	61.396	9,3	52.206	10,9
Buitenlandse overheidsinstellingen	276.820	42,0	181.087	37,9
Financiële instellingen	207.268	31,5	176.070	36,8
Handel- en industriële bedrijven	71.079	10,8	38.486	8,0
Andere instellingen	42.093	6,4	30.631	6,4
	<u>658.656</u>	<u>100,0</u>	<u>478.480</u>	<u>100,0</u>

Specificatie vastrentende waarden naar regio:

Mature markets	637.900	96,8	464.202	97,0
Emerging markets	20.756	3,2	14.278	3,0
	<u>658.656</u>	<u>100,0</u>	<u>478.480</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2013	31-12-2012
Derivaten		
Rentederivaten	12.805	41.640
Valutaderivaten	17	44
Overige derivaten	-	28
	<u>12.822</u>	<u>41.712</u>

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december 2013:

Type contract	Contract- omvang	Activa	Passiva
Futures	-39.497	-	-
Forward (valutatermijncontracten)	8.231	24	7
Interest rate swaps	-168.864	25.010	12.205
		<u>25.034</u>	<u>12.212</u>

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december 2012:

Type contract	Contract- omvang	Activa	Passiva
Futures	400	-	-
Forward (valutatermijncontracten)	4.400.451	1.873	1.829
Interest rate swaps	666.408	66.087	24.419
Overige derivaten	5.810	28	28
		<u>67.988</u>	<u>26.276</u>

Negatieve derivatenposities worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

	31-12-2013	31-12-2012
Overige beleggingen		
Beleggingsfondsen (Geldmarktfondsen)	467	117.441
Commodities	19.444	29.266
Mix funds	-	7.784
Liquide middelen beleggingen	662	1.266
Cash collateral	-	27.452
Overige activa en passiva	-1.906	-1.231
	<u>18.667</u>	<u>181.978</u>

2. Beleggingen in het kader van de VPL-regeling

Beleggingen in het kader van de VPL regeling	<u>19.992</u>	<u>12.996</u>
--	---------------	---------------

3. Beleggingen voor risico deelnemers

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Stand per 1 januari	33.849	28.588
Premie, stortingen en direct beleggingsresultaat	2.906	2.689
Uitkeringen en onttrekkingen	-1.560	-1.035
Indirect beleggingsresultaat risico deelnemers	879	3.607
Stand per 31 december	<u>36.074</u>	<u>33.849</u>

De beleggingen voor risico deelnemers kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
Vastgoedbeleggingen	126	149
Aandelen	10.093	9.384
Vastrentende waarden	23.611	22.083
Overige beleggingen	2.244	2.233
	<u>36.074</u>	<u>33.849</u>

Overige beleggingen zijn beleggingen op de geldmarkt, gemengde fondsen en cash gelden.

4. Vorderingen en overlopende activa

Premievorderingen op sponsors	8.273	4.790
Verzekeringsmaatschappijen	34	1.382
Overige vorderingen en overlopende activa	68	71
	<u>8.375</u>	<u>6.243</u>

De financiële situatie per 31 december 2013 gaf geen aanleiding om ultimo 2013 een vordering op de sponsor op te nemen. De opgenomen vorderingen op sponsors bestaan uit de gangbare premienota's en de eindafrekening 2013.

De afname van de post "Verzekeringsmaatschappijen" wordt veroorzaakt door vroegtijdig ingediende claims die in 2013 voldaan zijn.

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

5. Liquide middelen

ABN AMRO Bank N.V.	<u>35.534</u>	<u>37.360</u>
--------------------	---------------	---------------

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen, die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn en niet het karakter van beleggingen hebben.

Het hoge banksaldo is veroorzaakt door de storting in de 2de helft van december 2013 van een vrijwillige bijdrage van BP Raffinaderij ultimo 2013. Deze gelden zijn begin januari 2014 belegd.

PASSIVA

6. Reserves

	<u>Algemene reserve</u>
Stand per 1 januari 2012	32.227
Uit bestemming saldo van baten en lasten	5.945
Stand per 31 december 2012	<u>38.172</u>
Uit bestemming saldo van baten en lasten	40.422
Stand per 31 december 2013	<u><u>78.594</u></u>

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
Solvabiliteit		
Minimaal vereist eigen vermogen	34.476	35.203
Vereist eigen vermogen	105.687	99.741

De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als een situatie van reservetekort. Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van het standaardmodel.

Herstelplan

Op 31 maart 2011 is een geactualiseerd lange termijn herstelplan ingediend bij DNB waarin op 31 december 2023 de dekkingsgraad van het pensioenfonds hoger dient te zijn dan de vereiste dekkingsgraad. Ultimo 2013 bedraagt de vereiste dekkingsgraad 112,6%. Ten tijde van het opstellen van het herstelplan bedroeg de vereiste dekkingsgraad 120,3%.

Per 31 december 2013 zou volgens het herstelplan de dekkingsgraad 106,2% moeten zijn, de werkelijke dekkingsgraad van het pensioenfonds is per 31 december 2013 109,3%. Gezien het feit dat de dekkingsgraad drie kwartalen lang boven het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad lag, is het korte termijn herstelplan niet meer van toepassing.

Het pensioenfonds evalueert aan het einde van elk boekjaar zijn herstelplan. Het lange termijn herstelplan is nog steeds haalbaar op basis van deze evaluatie. Per 31 december 2023 zal het pensioenfonds volgens de berekeningen een hoger eigen vermogen hebben dan het niveau van het vereist eigen vermogen.

7. Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

	Pensioen- verplichting
Stand per 1 januari 2012	756.686
Mutatie technische voorzieningen	81.475
Stand per 31 december 2012/ 1 januari 2013	838.161
Mutatie technische voorzieningen	2.720
Stand per 31 december 2013	840.881

	2013	2012
Mutatie technische voorzieningen		
Pensioenopbouw	18.890	18.866
Toeslagen	22.569	8.544
Rente	3.026	11.841
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen	-27.570	-24.920
Onttrekkingen voor uitvoeringskosten	-166	-374
Saldo overdrachten van rechten	1.144	529
Wijziging marktrente	-25.397	54.692
Wijziging actuariële grondslagen	10.230	12.813
Overige wijzigingen	-6	-516
	2.720	81.475

Voor de toelichting op de verschillende posten wordt verwezen naar de toelichting in de staat van baten en lasten.

Kortlopende verplichting: de te verwachten uitkeringen in 2014 bedragen € 29.200.

De technische voorzieningen zijn naar categorie van deelnemers als volgt samengesteld:

	31-12-2013		31-12-2012	
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Deelnemers	1.127	288.779	1.138	305.144
Gewezen deelnemers	1.393	132.867	1.473	147.216
Pensioengerechtigden	1.788	419.235	1.669	385.801
	4.308	840.881	4.280	838.161

Korte beschrijving van de pensioenregeling

Het pensioenfonds heeft voor de deelnemers van BP Europa SE - BP Nederland 3 pensioenregelingen, en voor de deelnemers van BP Raffinaderij Rotterdam zijn er ook 3 pensioenregelingen:

De pensioenregelingen zijn beschreven in bijlage 2 van dit jaarrapport.

Toeslagverlening

De toeslagverlening is beschreven in bijlage 2 van dit jaarrapport.

	2013	2012
8. Voorzieningen voor risico deelnemers		
Stand per 1 januari	33.849	28.588
Stortingen	2.906	2.689
Onttrekkingen	-1.560	-1.035
Indirect resultaat boekjaar	879	3.607
Stand per 31 december	<u>36.074</u>	<u>33.849</u>

9. Overige voorzieningen

Voorzieningen Voorwaardelijke Overgangsregeling - VPL

Stand per 1 januari	12.996	10.619
Toekenning VPL-aanspraken	-1.469	-739
Rendement	60	1.220
Dotatie door sponsor	8.405	1.896
Stand per 31 december	<u>19.992</u>	<u>12.996</u>

De voorziening voorwaardelijke overgangsregeling is bij voormalig Pensioenfonds BP Raffinaderij in 2007 ingesteld. Deze voorziening dient om de voorwaardelijke overgangsregeling, zoals vastgelegd in het addendum bij het pensioenreglement 2006, te financieren.

	31-12-2013	31-12-2012
10. Overige schulden en overlopende passiva		
Negatieve derivaten	12.212	26.276
Verzekeringsmaatschappijen	219	-
Loonheffing en premies	673	548
Waardeoverdrachten	500	531
Cash collateral	-	27.452
Te betalen administratie- en advieskosten	44	88
Te betalen actuaris en accountantskosten	137	128
Te betalen beleggingskosten	752	886
Te betalen overige kosten en overlopende passiva	106	53
	<u>14.643</u>	<u>55.962</u>

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd.

Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslagverlening van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

De aanwezige dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

	Aanwezig vermogen	Technische voorzieningen	Dekkingsgraad %
Stand per 31 december 2012	876.333	838.161	104,6
Mutatie	43.142	2.720	4,7
Stand per 31 december 2013	<u>919.475</u>	<u>840.881</u>	<u>109,3</u>
			<u>2013</u>
			%
Dekkingsgraad per 1 januari			104,6
Premiebijdragen			0,2
Uitkeringen			0,1
Toeslagen			0,1
Rentetermijnstructuur			3,3
Beleggingsresultaten			-0,4
Overige			1,4
Dekkingsgraad per 31 december			<u>109,3</u>

De aanwezige dekkingsgraad is de verhouding tussen het aanwezige vermogen en de technische voorziening. Het aanwezig vermogen bestaat uit de beleggingen voor risico pensioenfonds vermeerderd met de liquide middelen en het saldo overige activa en passiva. De beleggingen voor risico pensioenfonds zijn zonder de beleggingen in het kader van de VPL-regeling.

	31-12-2013	31-12-2012
Het tekort op FTK grondslagen is als volgt:		
Technische voorzieningen	840.881	838.161
Buffers:		
S1 Renterisico	57.629	38.555
S2 Risico zakelijke waarden	53.794	48.613
S3 Valutarisico	35.514	21.792
S4 Grondstoffenrisico	5.963	9.220
S5 Kredietrisico	8.286	23.469
S6 Verzekeringstechnisch risico	22.118	22.762
S10 Actief beheer risico	-	40.232
Diversificatie effect	-77.617	-104.902
Vereist eigen vermogen (vereiste buffers)	105.687	99.741
Vereist pensioenvermogen (art. 132 Pensioenwet)	946.568	937.902
Aanwezig pensioenvermogen	919.475	876.333
Tekort/Tekort	-27.093	-61.569

Bij de berekening van de buffers past het pensioenfonds de standaardmethode toe.

De solvabiliteitstoets is gebaseerd op de feitelijke mix in de evenwichtssituatie.

Actief beheer risico (S10): Onder actief beheer wordt verstaan afwijkende posities in portefeuilles die door portefeuillemanagers worden ingenomen ten opzichte van de strategische portefeuilles.

Op basis van extra informatie, namelijk tracking errors per beleggingsfonds, is duidelijk dat het actief beheerisico niet langer gekwantificeerd hoeft te worden.

Beleid en risicobeheer

De regelgeving van het FTK maakt de economische risico's (verbonden aan aandelen, valuta, rente, etc.) die in pensioenfondsen aanwezig zijn expliciet en vertaalt deze naar vereiste reserveposities en dekkingsgraden. Hiermee worden pensioenfondsen gedwongen te overwegen welk totaal risiconiveau het fonds kan of wil accepteren. Vervolgens zal, binnen de kaders van het geformuleerde risicobeleid, worden ingezet op maximalisatie van het rendement op het vermogen.

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze instrumenten betreffen:

- Premiebeleid
- Beleggingsbeleid
- Herverzekeringsbeleid
- Toeslagbeleid

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyse vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Marktrisico

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het renterisico, het prijs(koers)risico en het valutarisico. De strategie van het fonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen zoals vastgelegd in ABTN. Het marktrisico wordt op dagelijkse basis beheerst door vermogensbeheerders in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall-marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente. Dit risico bestaat doordat beleggingen en verplichtingen niet in dezelfde mate gevoelig zijn voor rentebewegingen. Het renterisico neemt af naarmate de looptijd van de beleggingen meer overeenkomt met de looptijd van de verplichtingen.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

	31-12-2013		31-12-2012	
	Balanswaarde	Duration	Balanswaarde	Duration
Vastrentende waarden (voor derivaten)	658.656	4,8	478.480	4,1
Totale portefeuille (na derivaten)	897.989	8,4	875.412	11,9
Technische voorzieningen	840.881	15,4	838.161	16,0

Voor het renterisico is voor de lange termijn het beleid dit strategisch af te dekken voor 70 %.

Voor de korte en middellange termijn was de strategische afdekking 50%, in 2013 heeft het bestuur besloten om dit te verlagen naar 40%. De mate van afdekking is afhankelijk van de rentestand, deze kan variëren tussen de 30% en het strategische doel van 70%.

De werkelijke afdekking 2013 is 40,0% (2012: 49,4%) gebaseerd op de marktrentecurve (op basis van de UFR curve, door DNB verstrekt, was dit 46%).

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel is er een mismatch in de duration.

Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van beleggingen minder snel daalt dan de waarde verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur) daalt, de dekkingsgraad zal stijgen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31-12-2013		31-12-2012	
		in %		in %
Resterende looptijd < 1 jaar	30.773	4,7	33.080	6,9
Resterende looptijd 1-5 jaar	306.097	46,5	212.936	44,5
Resterende looptijd > 5 jaar	321.786	48,8	232.464	48,6
	<u>658.656</u>	<u>100,0</u>	<u>478.480</u>	<u>100,0</u>

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie. In aanvulling hierop kan het prijrisico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat wisselkoersschommelingen de waarde van een belegging beïnvloeden. Het grootste gedeelte, 80,8% (2012: 88,2%) van de beleggingsportefeuille, is belegd in euro's genoteerde waarden. 19,2% (2012: 11,8%) van de beleggingsportefeuille is belegd in vreemde valuta.

Van de beleggingen is € 172.487 (2012: € 100.456) in een andere valuta dan de euro.

De in de balans opgenomen valutatermijncontracten leiden per saldo tot een verlaging van de blootstelling aan valutarisico met € 0,328 miljoen. In 2012 was dit een verhoging met € 1,3 miljoen.

De vreemde valutapositie van het totaal belegd vermogen, voor en na afdekking door valutaderivaten, is als volgt weer te geven:

	Positie voor afdekking	Valuta-derivaten	Nettopositie na afdekking 2013	Nettopositie na afdekking 2012
USD	103.762	539	104.301	65.389
GBP	23.313	686	23.999	12.680
CHF	9.522	-1.040	8.482	-3.671
JPY	15.422	-	15.422	4.609
AUD	3.380	-	3.380	1.740
HKD	-	-	-	1.918
SEK	3.541	-	3.541	6.635
DKK	753	-894	-141	14.222
NOK	513	514	1.027	-2.270
NZD	-	-	-	-3.404
CZK	-	523	523	-2.755
CAD	4.869	-	4.869	2.304
Transporteren	<u>165.075</u>	<u>328</u>	<u>165.403</u>	<u>97.397</u>

	Positie voor afdekking	Valuta- derivaten	Nettopositie na afdekking 2013	Nettopositie na afdekking 2012
Transport	165.075	328	165.403	97.397
TRY	-	-	-	-1.750
MXN	-	-	-	-1.402
Overigen	7.412	-	7.412	4.840
	<u>172.487</u>	<u>328</u>	<u>172.815</u>	<u>99.085</u>

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het fonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het fonds financiële verliezen lijdt.

Beheersing vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het fonds; het vragen van extra zekerheden. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het fonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, wordt door het fonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van het fonds adequaat worden afgedekt door onderpand.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	31-12-2013		31-12-2012	
		In %		In %
AAA	170.806	25,9	197.568	41,3
AA	286.895	43,6	83.465	17,4
A	58.286	8,9	37.129	7,8
BBB	101.942	15,5	59.475	12,4
BB	7.763	1,2	9.498	2,0
B	5.486	0,8	13.757	2,9
CCC	2.381	0,4	1.416	0,3
CC	66	-	-	-
Geen rating	25.031	3,7	76.172	15,9
	<u>658.656</u>	<u>100,0</u>	<u>478.480</u>	<u>100,0</u>

De categorie "Geen rating" bestaat voornamelijk uit geldmiddelen.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Actuariële risico's

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden (kortleven) en arbeidsongeschiktheid.

Langlevensrisico

Het langlevensrisico is het belangrijkste actuariële (verzekeringstechnische) risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van Prognosetafel AG2012-2062 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Overlijdensrisico

Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Dit risico is volledig herverzekerd.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ("schadereserve"). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Dit risico is volledig herverzekerd.

Toeslagrisico

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om toeslagen te geven op pensioenrechten en -aanspraken. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, rendement, looninflatie en demografie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Per 31 december 2013 en 31 december 2012 waren dit de volgende posten:

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
Royal Bank of Scotland	-	23.159
Nederland	45.036	29.124
Italië	28.327	26.257
Frankrijk	33.533	33.820
Duitsland	34.161	-

België	19.265	-
Australië	22.515	-

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Overige niet-financiële risico's

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt, dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het fonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken. Een van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen.

Het fonds maakt gebruik van de volgende instrumenten:

- 1 Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- 1 Renteswaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het fonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.
Gebruik kan worden gemaakt van onder meer de volgende instrumenten.
- 1 Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is slechts zeer beperkt mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het fonds en de sponsors, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

De bestuurders ontvangen geen beloning van het fonds. Gepensioneerde bestuursleden ontvangen een onkostenvergoeding. Er zijn geen leningen verstrekt aan en er zijn geen vorderingen op (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Betreffende de uitvoeringsovereenkomst tussen fonds en werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling wordt verwezen naar de uitvoeringsovereenkomst.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Alle bedragen x € 1.000.

Administratiekosten

Het fonds heeft een overeenkomst betreffende pensioenuitvoering en bestuursondersteuning afgesloten met Syntrus Achmea Pensioenbeheer voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2015. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt ultimo 2013 ongeveer € 1.550 (voor de jaren 2014 en 2015).

Herverzekering

Het fonds heeft het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico herverzekerd Bij Zwitserleven. De overeenkomst is aangegaan voor de periode tot en met 31 maart 2013. Per 1 april 2013 zijn er overeenkomsten afgesloten met Centraal Beheer voor de periode tot en met 31 december 2014. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt ultimo 2013 ongeveer € 560.

Het voormalig Pensioenfonds BP Raffinaderij heeft het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico herverzekerd bij Centraal Beheer. De overeenkomst is aangegaan voor de periode 1 januari 2010 tot en met 31 december 2014. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt ongeveer € 650.

BTW

Eind 2013 is Deloitte, in opdracht van het bestuur, gestart met een onderzoek naar BTW-positie van het pensioenfonds BP. In de loop van 2014, wanneer de onderzoeksresultaten duidelijk zijn, zal overleg plaats vinden met de belastingdienst. Bij het opstellen van dit jaarrapport was de uitkomst omtrent mogelijke verplichtingen nog niet helder genoeg.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER2013

(in duizenden euro's)

	2013	2012
11. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Bijdrage werkgevers	24.200	20.441
Premie werknemers	2.883	2.884
Koopsommen toeslagverlening	18.835	6.450
FVP-koopsommen	-	9
Individuele koopsommen sociaal plan	448	959
	<u>46.366</u>	<u>30.743</u>

Koopsom toeslagverlening betreft extra premie i.v.m. toeslagverlening per 1 januari 2013.

De kostendekkende en feitelijke premie inclusief premiebijdrage risico deelnemers volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

Kostendekkende premie	48.905	33.195
Minimaal te ontvangen premie	48.905	33.195
Feitelijke premie	48.905	33.195

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

Actuarieel benodigde koopsom	23.664	20.825
Toeslag benodigde koopsom	16.832	5.941
Opslag voor uitvoeringskosten	1.073	980
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	4.797	2.997
Premie risico deelnemers	2.539	2.452
	<u>48.905</u>	<u>33.195</u>

12. Bijdragen in het kader van de VPL-regeling

Bijdrage werkgever aan de VPL regeling	<u>8.405</u>	<u>1.896</u>
--	--------------	--------------

De bijdrage werkgever VPL is de dotatie ten behoeve van de voorziening voor de VPL-regeling. In 2013 heeft de werkgever een vrijwillige storting van € 8.405 gedaan ten behoeve van de VPL-voorziening.

13. Premiebijdragen voor risico deelnemers

Periodieke premies	<u>2.539</u>	<u>2.452</u>
--------------------	--------------	--------------

14. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

	Directe beleggings- opbrengsten 2013	Indirecte beleggings- opbrengsten 2013	Kosten van vermogens- beheer 2013	Totaal 2013
Vastgoed beleggingen	991	929	-	1.920
Aandelen	251	23.000	-	23.251
Vastrentende waarden	11.093	-13.452	-	-2.359
Derivaten	-1.221	-13.776	-241	-15.238
Overige beleggingen	-81	-5.467	-	-5.548
Overige opbrengsten/lasten	63	-	-1.938	-1.875
	<u>11.096</u>	<u>-8.766</u>	<u>-2.179</u>	<u>151</u>
Toegerekend aan beleggingen in het kader van VPL				-60
				<u>91</u>

Het beleggingsresultaat van de beleggingen VPL wordt gelijkgesteld aan het in dat jaar behaalde rendement van het gehele fonds. Er wordt verondersteld dat onttrekkingen halverwege het jaar plaats vinden en dat de dotatie per 31 december van het jaar verschuldigd is. Het rendementspercentage voor 2013 is 0,5% (2012: 11,9%).

Een betrouwbare toerekening van de kosten vermogensbeheer naar de beleggingscategorieën is niet mogelijk. De kosten vermogensbeheer bestaan uit kosten doorberekend door Blackrock, AXA en BNP Paribas. Daarnaast zijn er kosten voor de custodian (Northern Trust), de performance analist (Portfolio Evaluation) en de beleggingsadministratie (Syntus Achmea Vermogensbeheer).

	Directe beleggings- opbrengsten 2012	Indirecte beleggings- opbrengsten 2012	Kosten van vermogens- beheer 2012	Totaal 2012
Vastgoed beleggingen	1.149	5.930	-	7.079
Aandelen	323	19.341	-	19.664
Vastrentende waarden	10.587	41.292	-	51.879
Derivaten	-449	8.547	-	8.098
Overige beleggingen	15	91	-	106
Overige opbrengsten/lasten	78	-	-1.470	-1.392
	<u>11.703</u>	<u>75.201</u>	<u>-1.470</u>	<u>85.434</u>
Toegerekend aan beleggingen in het kader van VPL				-1.220
				<u>84.214</u>

In 2012 is er bij kosten vermogensbeheer een batig saldo van € 321 verwerkt. Dit betrof nagekomen kortingen op de transitie in 2011 en te veel gereserveerde nog te betalen kosten ultimo 2011. De werkelijke kosten vermogensbeheer voor 2012 waren € 1.791.

	2013	2012
15. Beleggingsresultaat VPL		
Beleggingsresultaat VPL	60	1.220

16. Beleggingsresultaten risico deelnemers

	Directe beleggings- opbrengsten 2013	Indirecte beleggings- opbrengsten 2013	Kosten van vermogens- beheer	Totaal 2013	Totaal 2012
Beleggingsresultaat risico deelnemers	63	879	-	942	3.622

	2013	2012
17. Saldo waardeoverdrachten risico pensioenfonds		
Overgenomen pensioenverplichtingen	1.649	1.251
Overgedragen pensioenverplichtingen	-634	-746
	1.015	505

Dit betreft de ontvangst van of betaling aan pensioenfondsen of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van pensioen.

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van:

- de overgenomen pensioenverplichting	1.996	1.388
- de overgedragen pensioenverplichting	-852	-859

Het resultaat op:

- de overgenomen pensioenverplichting	-347	-334
- de overgedragen pensioenverplichting	218	113

18. Saldo waardeoverdrachten risico deelnemers

Overgenomen pensioenverplichtingen	304	222
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.560	-1.035
	-1.256	-813

	2013	2012
19. Pensioenuitkeringen		
Ouderdomspensioen	22.321	20.105
Partnerpensioen	5.054	4.642
Wezenpensioen	83	102
Arbeidsongeschiktheidspensioen	92	89
Afkopen	37	39
	27.587	24.977
	27.587	24.977

De post "Afkopen" betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan 451,22 euro (2012: 438,44 euro) per jaar, de afkoopgrens, overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

20. Mutatie technische voorzieningen

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen het effect op de voorziening pensioenverplichtingen uit hoofde van de in het verslagjaar opgebouwde nominale pensioenrechten.

Toeslagen

Deze post bestaat uit de lasten van de in het boekjaar toegekende toeslagen uit hoofde van de voorwaardelijke toeslagverlening.

Rentetoevoeging

De voorziening pensioenverplichtingen is in het boekjaar opgerent met 0,351% (2012: 1,544%). Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2012.

Pensioenuitkeringen en afkopen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode.

Uitvoeringskosten

Toekomstige uitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur.

Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Opslag voor toekomstige excassokosten is verhoogd; van 1,5% naar 2,75%.

Wijziging uit hoofde van waardeoverdrachten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarden van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Overige wijzigingen

	2013	2012
Resultaat op kanssystemen:		
Resultaat op sterfte	234	8
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	291	578
Resultaat op mutaties	-519	-70
	<u>6</u>	<u>516</u>

21. Mutatie voorzieningen risico deelnemers

Premies en inkomende waardeoverdrachten	2.906	2.674
Uitgaande waardeoverdrachten	-1.560	-1.035
Indirect en direct beleggingsresultaat	879	3.622
	<u>2.225</u>	<u>5.261</u>

22. Mutatie overige voorzieningen

Toekenning VPL-aanspraken	-1.469	-739
Rendement	60	1.220
Dotatie door sponsor	8.405	1.896
	<u>6.996</u>	<u>2.377</u>

Dit betreft de voorziening voorwaardelijke overgangsregeling (VPL).

23. Herverzekeringen

Premies herverzekeringen	-1.143	-1.496
Totaal premies	<u>-1.143</u>	<u>-1.496</u>
Periodieke uitkeringen	78	76
Risicokapitaal bij overlijden	229	857
Totaal uitkeringen	<u>307</u>	<u>933</u>
	<u>-836</u>	<u>-563</u>

24. Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

Kosten pensioenuitvoering en bestuursondersteuning	1.008	926
Controle en advieskosten	308	246
Doorbelasting BP Europa SE - BP Nederland	50	50
Overige kosten	121	132
	<u>1.487</u>	<u>1.354</u>

De stijging van de kosten pensioenuitvoering en bestuursondersteuning zijn gestegen door extra werkzaamheden o.a. uitbreiding planner, risicomangement en communicatie.

De advieskosten 2013 zijn hoger dan in 2012.

	2013	2012
Accountantskosten certificering jaarrekening huidig boekjaar	58	57
Accountantskosten certificering jaarrekening voorgaand boekjaar	-5	-
Accountantskosten controle FVP bijdragen	-	10
	<u>53</u>	<u>67</u>

25. Diverse baten en lasten

Aanvullende storting BP Raffinaderij	24.095	-
Aegon afwikkeling contract Mobil	-	53
Aanvullende dotatie werkgever VPL 2011	-	1.138
Diverse afstemmingen	5	12
FVP bijdrage	11	-
Vrijval vordering m.b.t. dekkingsgraad vorig boekjaar	-	-3.090
	<u>24.111</u>	<u>-1.887</u>

BP Raffinaderij Rotterdam, één van de sponsors van het pensioenfonds, heeft besloten om in 2013 een vrijwillige bijstorting te doen van € 24.095 om de financiële positie van het pensioenfonds te verbeteren.

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat:

- het pensioenfonds in het boekjaar 2013 geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd;
- het pensioenfonds in het boekjaar 2013 geen aanwijzing als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet is gegeven;
- in het boekjaar 2013 geen bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet is aangesteld;

Personeelsleden

Het fonds heeft geen personeel in dienst. De beheersactiviteiten worden op basis van een overeenkomst verricht door personeel in dienst van de pensioenadministrateur dan wel vermogensbeheerder.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Rotterdam, 11 juni 2014

Stichting Pensioenfonds BP
Het bestuur

S. Gunnewijk (voorzitter)

S. de Vries - Maas (secretaris)

M.A. Roberts

N. Bergmans

P. Koole

A.J.M. Baltussen

A. Bakels

J.A. Nieuwenhuize

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

1 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend met belangrijke financiële gevolgen voor het fonds.

2 Toeslagverlening

Vanaf 2012 worden de toeslagen van de regelingen van BP Europa SE - BP Nederland jaarlijks op 1 januari verleend.

Het bestuur van Pensioenfonds BP heeft, in de bestuursvergadering van 13 maart 2014, besloten tot een toeslag van 2,50% van premievrije en ingegane pensioenen per 1 januari 2014 voor de deelnemers van BP Europa SE - BP Nederland.

De deelnemers van BP Raffinaderij Rotterdam ontvingen per 1 januari 2014 een toeslag van 2,77%.

3 Resultaatverdeling

Het bestuur heeft besloten om het saldo baten en lasten van € 40.422, toe te voegen aan de Algemene Reserve.

4 ACTUARIËLE VERKLARING

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds BP te Rotterdam is aan Mercer (Nederland) B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2013.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- 1 heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het Minimaal Vereist Eigen Vermogen en het Vereist Eigen Vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- 1 heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, in overeenstemming met de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk Vereist Eigen Vermogen, maar niet lager dan het wettelijk Minimaal Vereist Eigen Vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een reservetekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 lid 1 vanwege het reservetekort.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds BP is naar mijn mening niet voldoende vanwege het reservetekort.

Amstelveen, 11 juni 2014

Drs. B. van Boeschoten AAG
verbonden aan Mercer (Nederland) B.V.

5 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Bestuur van
Stichting Pensioenfonds BP
Rotterdam

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Pensioenfonds BP te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de Balans per 31 december 2013 en de Staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van het pensioenfonds heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds BP per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 11 juni 2014

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. S.B. Spiessens RA

BIJLAGEN

1 VERLOOPSTAAT DEELNEMERS

	2013		2012	
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Deelnemers				
Stand vorig boekjaar		1.138		1.199
Nieuwe toetredingen	89		79	
Ontslag met premievrije aanspraak (*)	-48		-99	
Ingang pensioen	-41		-40	
Overlijden	-2		-1	
Andere oorzaken	-9		-	
		-11		-61
Stand einde boekjaar		1.127		1.138
Gewezen deelnemers				
Stand vorig boekjaar		1.473		1.455
Ontslag met premievrije aanspraak (*)	48		99	
Waardeoverdrachten	-20		-5	
Ingang pensioen	-100		-75	
Overlijden	-6		-3	
Afkopen	-3		-2	
Andere oorzaken	1		4	
		-80		18
Stand einde boekjaar		1.393		1.473
Pensioentrekkenden				
Stand vorig boekjaar		1.669		1.586
Ingang pensioen	175		143	
Overlijden	-45		-45	
Afkopen	-8		-6	
Beëindiging wezenpensioen	-3		-7	
Andere oorzaken	-		-2	
		119		83
Stand einde boekjaar		1.788		1.669
		4.308		4.280

(*) In verband met de verkoop van BP Gas zijn, in 2012, 43 deelnemers van actieve deelnemer overgegaan naar gewezen deelnemer.

2 PENSIOENREGELINGEN EN TOESLAGVERLENING

Het fonds voert de pensioenregelingen uit voor de medewerkers van BP Europa SE - BP Nederland en van BP Raffinaderij Rotterdam. Het fonds kent zowel uitkeringsovereenkomsten als premieovereenkomsten. De hieruit voortvloeiende rechten en plichten zijn opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst en de relevante pensioenreglementen. Daarnaast verzorgt het fonds de uitkeringen van de pensioenen uit eerdere pensioenregelingen van BP Raffinaderij Rotterdam B.V. voor zover deze verplichtingen zijn overgedragen aan het fonds.

Hierna wordt in kernbegrippen en op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de pensioenregelingen en de toeslagverlening per 1 januari 2013.

1. Pensioenreglement 1998 van BP Europa SE - BP Nederland

Een kleine groep medewerkers weigerde op 1 januari 2002 in te stappen in de pensioenregeling die toen werd ingevoerd. Deze medewerkers zijn opgenomen in de Pensioenregeling 1998. Deze regeling voorziet in een eindloonregeling met een opbouwpercentage van 1,75% per jaar. De toeslagambitie van deze regeling ligt op een niveau van 70% van de consumentenprijsindex. Voor deze groep medewerkers geldt geen prepensioenregeling.

2. Pensioenreglement 2002 van BP Europa SE - BP Nederland

De pensioenregeling bestaat uit een basisregeling en een beschikbare premieregeling.

Deelnemerschap

Voor de deelnemers die geboren zijn voor 1 januari 1950 en die voor 1 januari 2006 in dienst zijn getreden, is de pensioenregeling van 2002 ongewijzigd gebleven.

2.a. Basisregeling

Salaris, franchise en pensioengrondslag

De basisregeling is een eindloonregeling tot een maximum pensioengevend salaris. De eindloonregeling betekent dat de pensioentoezegging wordt gebaseerd op de laatst vastgestelde pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris tot het maximum pensioengevend salaris minus de franchise.

Het maximum pensioengevend salaris (€ 74.897 per 1 april 2013) wordt jaarlijks per 1 april aangepast met de procentuele verhoging van het consumentenprijsindexcijfer, met een maximum van 4%.

De franchise is per 1 april 2013 vastgesteld op € 17.284.

Verzekerde pensioenen

- | Ouderdomspensioen: Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd vanaf de 65-jarige leeftijd.
De opbouw van het ouderdomspensioen is gelijk aan 1,75% van de laatst vastgestelde pensioengrondslag per deelnemersjaar. Bij een parttime dienstverband wordt dit naar rato aangepast.
- | Partnerpensioen
- | Wezenpensioen
- | Arbeidsongeschiktheidspensioen

Deelnemersbijdrage

De deelnemers dragen geen deelnemersbijdrage af voor de basisregeling.

2.b. Beschikbare premieregeling

Binnen de beschikbare premieregeling wordt premie gestort over het salaris boven het maximum pensioengevend salaris. Daarnaast is er een beschikbare premieregeling voor het prepensioen.

De prepensioenregeling is ingevoerd op 1 januari 2002. Op dat moment is een overgangsregeling getroffen. Deze voorzorg er in dat gemiste opbouwjaren in de periode tot aan de pensioenrichtleeftijd van de prepensioenregeling werden bijgestort.

De deelnemersbijdrage voor de beschikbare premierregeling bedraagt 4% van het salaris en het ploegdienstsalairis boven het maximum pensioengevend salaris. Daarnaast betalen deelnemers 3% van het (ongemaximeerde) jaarsalaris en het ploegdienstsalairis voor de prepensioenregeling.

Het keuzepakket biedt de deelnemer de mogelijkheid op individuele basis premiestortingen te doen op een individuele aanvullende pensioenrekening. Dit kunnen zowel maandelijkse als eenmalige stortingen zijn. De ingelegde premies in de beschikbare premie- en prepensioenregeling en in het keuzepakket worden in de door de deelnemer geselecteerde beleggingsfondsen belegd.

3. Pensioenreglement 2006 van BP Europa SE - BP Nederland

De pensioenregeling bestaat uit een basisregeling en een beschikbare premierregeling.

Deelnemerschap

Deelnemer is een ieder die werknemer dan wel gewezen werknemer is van BP Europa SE - BP Nederland en overeenkomstig een pensioenovereenkomst pensioenaanspraken jegens het Fonds heeft. De deelnemer is minimaal 21 jaar.

3.a. Basisregeling

Salaris, franchise en pensioengrondslag

De basisregeling is een eindloonregeling tot een maximum pensioengevend salaris. De eindloonregeling betekent dat de pensioentoezegging wordt gebaseerd op de laatst vastgestelde pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris tot het maximum pensioengevend salaris minus de franchise.

Het pensioengevend salaris is gelijk aan 14 maal het vaste maandsalaris exclusief de ploegentoeslag. Het maximum pensioengevend salaris (€ 74.897 per 1 april 2013) wordt jaarlijks per 1 april aangepast met de algemene verhoging. De franchise (€ 17.284 per 1 april 2013) wordt jaarlijks per 1 april aangepast met de algemene verhoging.

De algemene verhoging is de procentuele stijging van het jaargemiddelde van de Nederlandse prijsinflatie (jaargemiddelde van het consumentenprijsindexcijfer, niet afgeleid, zoals vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek) van het kalenderjaar voorafgaand aan de peildatum ten opzichte van het jaargemiddelde van het kalenderjaar daarvoor, afgerond op één decimaal.

Verzekerde pensioenen

- 1 Ouderdomspensioen: Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd vanaf de pensioendatum, zijnde de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt. Er is mogelijkheid om te vervroegen tussen 55 en 65 jaar.
De opbouw van het ouderdomspensioen is gelijk aan 1,75% van de laatst vastgestelde pensioengrondslag per deelnemersjaar. Bij een parttime dienstverband wordt dit naar rato aangepast.
- 1 Partnerpensioen: Het opgebouwde partnerpensioen bedraagt 70% van het opgebouwde ouderdomspensioen. Bij vooroverlijden geldt een partnerpensioen op basis van 70% van het in uitzicht gestelde levenslange ouderdomspensioen.
- 1 Tijdelijk partnerpensioen: Voor alle deelnemers is tijdelijk partnerpensioen (tot de 65-jarige leeftijd van de partner) verzekerd op risicobasis. De hoogte van het tijdelijk partnerpensioen bedraagt 10% van het te bereiken ouderdomspensioen.

- 1 Wezenpensioen: Het wezenpensioen bedraagt 14% van het te bereiken ouderdompensioen. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot de 18-jarige leeftijd van de wees of in geval van studie of arbeidsongeschiktheid uiterlijk tot 27 jaar. Voor de gewezen deelnemer blijft een premievrije aanspraak op wezenpensioen bestaan.
- 1 WIA-basis- en arbeidsongeschiktheidspensioen: Voor alle deelnemers is er een WIA-basispensioen verzekerd op risicobasis. Voor alle deelnemers met een salaris (inclusief eventueel ploegendienstsalarij) boven de WIA-grens is er een arbeidsongeschiktheidspensioen verzekerd. Bij gehele arbeidsongeschiktheid is het arbeidsongeschiktheidspensioen gelijk aan 70 % van het gedeelte van het jaarsalaris en ploegendienstsalarij boven de WIA-loongrens. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen vastgesteld rekening houdend met het uitkeringspercentage behorende bij de mate van arbeidsongeschiktheid.

Deelnemersbijdrage

De deelnemersbijdrage is gelijk aan 4% van het gemaximeerde pensioengevend salaris minus de franchise.

3.b. Beschikbare premieregeling

Binnen de beschikbare premieregeling wordt over de volgende componenten premie gestort:

- het salaris tot het maximum pensioengevend salaris,
- de franchisegrondslag (verschil tussen franchise van de basispensioenregeling en fiscaal minimale franchise),
- het ploegendienstsalarij,
- het maximum pensioengevend salaris.

Door middel van premiestortingen wordt een kapitaal opgebouwd. De premie wordt bepaald aan de hand van een leeftijdafhankelijke staffel.

Voor het gespaarde kapitaal kan de deelnemer (of zijn nabestaanden) ouderdoms, partner- en wezenpensioen aankopen bij een verzekeraar naar keuze van de deelnemer (c.q. de nabestaanden).

De deelnemersbijdrage voor de beschikbare premieregeling bedraagt 6% van het salaris boven het maximum pensioengevend salaris en 4% van de franchisegrondslag. Over het ploegendienstsalarij betaalt de deelnemer 4% indien en voor zover de som van het salaris en ploegendienstsalarij lager is dan het maximum pensioengevend salaris. Over het meerdere betaalt de deelnemer 6%.

De ingelegde premies worden in de door de deelnemer geselecteerde beleggingsfondsen van de uitvoerder (ING IM) van de beschikbare premieregelingen belegd.

Op de pensioenleeftijd van een deelnemer zal het kapitaal op de pensioenrekening worden overgedragen aan een verzekeraar of aan een ander fonds naar zijn keuze, ter inkoop van pensioenuitkeringen aldaar.

Bij beëindiging van de deelneming (anders dan door pensionering of overlijden) wordt het tot dat moment ontstane kapitaal voortvloeiend uit de tot de beëindiging beschikbare premies belegd tot de pensioendatum.

In geval van overlijden van een deelnemer voor de pensioenleeftijd zal het kapitaal op de pensioenrekening worden overgedragen aan een verzekeraar of aan een ander fonds naar keuze van de nagelaten partner en/of kinderen, ter inkoop van pensioenuitkeringen aldaar.

4. 1991-regeling van BP Raffinaderij Rotterdam

Deelnemerschap

De pensioenregeling 1991 geldt voor die medewerkers die op 1 januari 2003 in dienst waren van BP Raffinaderij Rotterdam B.V. en die op dat tijdstip 42 jaar of ouder waren. De pensioenregeling wordt per 1 januari 2006 uitsluitend voortgezet voor de genoemde deelnemers met geboortjaar 1949 of eerder.

Salaris, franchise en pensioengrondslag

De "1991-regeling" is een eindloonregeling. De eindloonregeling betekent dat de pensioentoezegging wordt gebaseerd op de laatst vastgestelde pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris minus de franchise.

Het pensioengevend salaris is gelijk aan 14 maal het vaste basis maandsalaris vermeerderd met 12 maal de eventuele ploegendiensttoeslag.

De franchise (€ 16.483 voor 2013) wordt jaarlijks per 1 januari aangepast met de wijziging van de bruto AOW-uitkering inclusief vakantietoeslag voor een echtpaar.

Verzekerde pensioenen

- 1 Ouderdomspensioen: Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd vanaf de pensioendatum, zijnde de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt. Het is mogelijk om de ingangsdatum te vervroegen tussen 55 en 65 jaar.
De opbouw van het ouderdomspensioen is gelijk aan 1,75% van de laatst vastgestelde pensioengrondslag per deelnemersjaar, uitgaande van een maximale opbouw van 40 jaar. Bij een parttime dienstverband wordt dit naar rato aangepast.
- 1 Partnerpensioen: Het opgebouwde partnerpensioen bedraagt 70% van het opgebouwde ouderdomspensioen. Bij vooroverlijden geldt een partnerpensioen op basis van 70% van het in uitzicht gestelde levenslange ouderdomspensioen.
- 1 Tijdelijk partnerpensioen: Voor alle deelnemers is tijdelijk partnerpensioen (tot de 65-jarige leeftijd van de partner) verzekerd op risicobasis. De hoogte van het tijdelijk partnerpensioen bedraagt 10% van het te bereiken ouderdomspensioen.
- 1 Wezenpensioen: Het wezenpensioen bedraagt 14% van het te bereiken ouderdomspensioen.
Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot de 18-jarige leeftijd van de wees of in geval van studie of arbeidsongeschiktheid uiterlijk tot 27 jaar. Voor de gewezen deelnemer blijft een premievrije aanspraak op wezenpensioen bestaan.

Deelnemersbijdrage

De deelnemersbijdrage is gelijk aan 4% van het pensioengevend jaarsalaris voor zover dit een bedrag van 1 ½ maal de franchise te boven gaat plus 2% van het pensioengevend jaarsalaris voor zover dit een bedrag van 3 maal de franchise te boven gaat.

5. 2003-regeling van BP Raffinaderij Rotterdam

Op 1 januari 2003 was er bij het fonds een pensioenregeling ingevoerd voor medewerkers die op 1 januari 2003 nog niet de leeftijd van 42 jaar hebben bereikt en voor alle andere medewerkers die op of na 1 januari 2003 bij BP Raffinaderij Rotterdam B.V. en alle rechtsvoorgangers in dienst traden.

6. 2006-regeling van BP Raffinaderij Rotterdam

De "2006-regeling" bestaat uit een basisregeling en een beschikbare premiereregeling.

Deelnemerschap

De "2006-regeling" geldt voor de volgende medewerkers:

Deelnemers (per 31 december 2005) aan de "1991-regeling" met geboortjaar 1950 of later;

Deelnemers (per 31 december 2005) aan de "2003-regeling";

Nieuwe medewerkers die op of na 1 januari 2006 in dienst treden en minimaal 21 jaar of ouder zijn.

6.a. Basisregeling

Salaris, franchise en pensioengrondslag

De basisregeling van de "2006-regeling" is een eindloonregeling tot een maximum pensioengevend salaris. De eindloonregeling betekent dat de pensioentoezegging wordt gebaseerd op de laatst vastgestelde pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris tot het maximum pensioengevend salaris minus de franchise.

Het pensioengevend salaris is gelijk aan 14 maal het vaste basis maandsalaris vermeerderd met 12 maal de eventuele maandelijkse ploegendiensttoeslag alsmede eventuele vaste persoonlijke toeslagen waarvan de werkgever schriftelijk heeft verklaard dat deze toeslagen pensioengevend zijn.

Het maximum pensioengevend salaris is vastgesteld op 5,5 maal de franchise. Elk jaar per 1 januari wordt dit maximum aangepast met de algemene verhoging, zoals die in het voorgaande jaar is overeengekomen. Dit maximum zal echter nimmer minder bedragen dan 5,5 maal de fiscaal minimale franchise. Dit fiscale minimum is gelijk aan 10/7 maal de enkelvoudige AOW-uitkering van een gehuwde inclusief vakantietoeslag.

De franchise (€ 13.641 voor 2013) wordt jaarlijks per 1 januari aangepast met de algemene verhoging. De algemene verhoging is de procentuele stijging van het jaarinkomen geldend voor alle medewerkers zoals deze wordt afgesproken tussen vakorganisaties en BP Raffinaderij Rotterdam B.V.

Verzekerde pensioenen

- 1 Ouderdomspensioen: Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd vanaf de pensioendatum, zijnde de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt. Het is mogelijk om de ingangsdatum te vervroegen tussen 55 en 65 jaar.
De opbouw van het ouderdomspensioen is gelijk aan 2,00% van de laatst vastgestelde pensioengrondslag per deelnemersjaar. Bij een parttime dienstverband wordt dit naar rato aangepast.
- 1 Partnerpensioen: Het opgebouwde partnerpensioen bedraagt 70% van het opgebouwde ouderdomspensioen. Bij vooroverlijden geldt een partnerpensioen op basis van 70% van het in uitzicht gestelde levenslange ouderdomspensioen.
- 1 Tijdelijk partnerpensioen: Voor alle deelnemers is tijdelijk partnerpensioen (tot de 65-jarige leeftijd van de partner) verzekerd op risicobasis. De hoogte van het tijdelijk partnerpensioen bedraagt 10% van het te bereiken ouderdomspensioen.
- 1 Wezenpensioen: Het wezenpensioen bedraagt 14% van het te bereiken ouderdomspensioen.
Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot de 18-jarige leeftijd van de wees of in geval van studie of arbeidsongeschiktheid uiterlijk tot 27 jaar. Voor de gewezen deelnemer blijft een premievrije aanspraak op wezenpensioen bestaan.

Deelnemersbijdrage

De deelnemersbijdrage is gelijk aan 6% van het pensioengevend salaris, met dien verstande dat rekening wordt gehouden met het maximum pensioengevend salaris.

6.b. Beschikbare premieregeling

De beschikbare premieregeling is een beschikbare premieregeling voor het salaris boven 5,5 maal de franchise, inclusief het ploegendienstsalaris. Door middel van premiestortingen wordt een kapitaal opgebouwd. Voor het kapitaal kan de deelnemer (of zijn nabestaanden) ouderdoms-, partner- en wezenpensioen aankopen bij een verzekeraar naar keuze van de deelnemer (c.q. de nabestaanden).

Door BP Raffinaderij Rotterdam B.V. wordt een premie, conform een leeftijdsafhankelijk percentage van het salaris boven het maximum pensioengevend salaris, minus 6% van het salaris boven het maximum pensioengevend salaris gestort. De deelnemer kan op vrijwillige basis deze 6% storten. De ingelegde premies in de beschikbare premiepensioenregeling worden in de door de deelnemer geselecteerde beleggingsfondsen van de uitvoerder (ING IM) van de beschikbare premieregelingen belegd.

Op de pensioenleeftijd van een deelnemer zal het kapitaal op de pensioenrekening worden overgedragen aan een verzekeraar of aan een ander fonds naar zijn keuze, ter inkoop van pensioenuitkeringen aldaar. Bij beëindiging van de deelneming (anders dan door pensionering of overlijden) wordt het tot dat moment ontstane kapitaal voortvloeiend uit de tot de beëindiging beschikbare premies belegd tot de pensioendatum. In geval van overlijden van een deelnemer voor de pensioenleeftijd zal het kapitaal op de pensioenrekening worden overgedragen aan een verzekeraar of aan een ander fonds naar keuze van de nagelaten partner en/of kinderen, ter inkoop van pensioenuitkeringen aldaar.

Toeslagen regelingen BP Europa SE - BP Nederland

De toeslag van de premievrije en ingegane pensioenrechten is voorwaardelijk en op de navolgende wijze uitgewerkt. Wanneer in enig jaar het voortschrijdende gemiddelde rendement (gemeten over een periode van vijf jaar) meer dan 4,0% bedraagt, zal het bestuur een budget vaststellen dat kan worden aangewend voor het verlenen van toeslagen. Het aldus vast te stellen budget bedraagt het verschil tussen het voortschrijdende gemiddelde rendement (gemeten over een periode van vijf jaar), uitgedrukt als percentage, minus 4,0%. Het resulterende percentage wordt vermenigvuldigd met de technische voorzieningen. De uitkomst van deze vermenigvuldiging is het budget dat zal worden aangewend voor het verlenen van toelagen op ingegane en premievrije rechten. De 4,0% is een rekenrente zoals gebruikt in de berekening van de pensioenverplichtingen. Het budget voor toeslagverlening wordt berekend over de technische voorziening voor gewezen deelnemer, gewezen partners en pensioengerechtigden (betreft de gerechtigden voor toeslagverlening).

De te verlenen toeslag zal - indien het budget hiertoe toereikend is - gelijk zijn aan de niet afgeleide Consumentenprijsindex, doch zal in enig jaar ten hoogste 4% bedragen. Indien in het verleden een lagere toeslag is verleend en het budget hiertoe toereikend is, zal een extra toeslag worden verleend die maximaal gelijk is aan de gemiste verhogingen in het verleden. Hierbij zal nooit verder dan 5 jaar terug worden gekeken.

Indien het vermogen van het fonds lager is dan het minimum vereist vermogen zoals omschreven in artikel 5 en er op basis van dit artikel een toeslag dient te worden verleend, zal BP Europa SE - BP Nederland het in dit artikel omschreven budget ter beschikking stellen aan het fonds.

De maatstaf voor toeslagverlening is de volledige Nederlandse prijsinflatie, maar wordt de exacte definitie daarvan: 'het jaargemiddelde van de Nederlandse prijsinflatie (jaargemiddelde CPI, niet-afgeleid)' en wordt geen correctie meer uitgevoerd op basis van de CPI afgeleid. De toeslag zal in enig jaar ten hoogste 4% bedragen.

Premie vrije- en ingegane pensioenaanspraken volgens een afgeleide consumentenprijsindex

Indien en voor zover de daartoe bestemde middelen toereikend zijn, heeft het fonds de intentie de ingegane pensioenen en de pensioenen van de gewezen deelnemers jaarlijks te indexeren. Tot en met 2011 werd de indexatie jaarlijks verleend op 1 april. Vanaf 2012 wordt de indexatie verleend op 1 januari. Leidraad hierbij is de algemene verhoging.

Het toeslagpercentage wordt jaarlijks in de volgende stappen bepaald:

Het toeslagpercentage is gelijk aan de algemene verhoging binnen BP Europa SE - BP Nederland,

Het toeslagpercentage is echter maximaal 4%,

De middelen van het fonds moeten naar de mening van het bestuur voldoende zijn voor een dergelijke verhoging, Indien van overheidswege de salarisverhogingen worden beperkt, wordt de toeslag dienovereenkomstig beperkt.

Toeslagen regelingen BP Raffinaderij Rotterdam

Het toekennen van toeslagen op de premievrije- en ingegane pensioenaanspraken is voorwaardelijk en primair afhankelijk van het beleggingsrendement en secundair van de financiële situatie van het fonds.

Premievrije- en ingegane pensioenaanspraken volgens de consumentenprijsindex

Indien en voor zover de daartoe bestemde middelen toereikend zijn, heeft het fonds de intentie om de ingegane pensioenen en de pensioenen van de gewezen deelnemers jaarlijks per 1 januari toeslagen toe te kennen. Leidraad hierbij is de verhoging met 100% van de Nederlandse prijsinflatie.

De toeslag zal in enig jaar echter maximaal 4% bedragen. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening wordt geen bestemmingsreserve gevormd en geen premie betaald.

De beschikbare overrente moet naar de mening van het bestuur voldoende zijn voor een dergelijke verhoging. Bij deze toetsing hanteert het fonds onderstaande procedure:

Bij het toeslagbesluit wordt rekening gehouden met een maatstaf die gelijk is aan het vijf-jaars voortschrijdend gemiddelde van het beleggingsresultaat(%) minus 4,2% van de voorziening pensioenaanspraken van gewezen deelnemers en gepensioneerden.

In het geval dat de bovengenoemde maatstaf positief is en er sprake is van een reservetekort zal de werkgever de toeslaglast voor zijn rekening nemen. Indien door deze bijdrage de dekkinggraad hoger uitkomt dan de vereiste dekkinggraad, zal deze bijdrage met het verschil tussen de aanwezige en de vereiste dekkinggraad verminderd worden.

De toeslag van de premievrije en ingegane pensioenrechten is voorwaardelijk en op de navolgende wijze uitgewerkt. Wanneer in enig jaar het voortschrijdende gemiddelde rendement (gemeten over een periode van vijf jaar) meer dan 4,0% bedraagt, zal het bestuur een budget vaststellen dat kan worden aangewend voor het verlenen van toeslagen. Het aldus vast te stellen budget bedraagt het verschil tussen het voortschrijdende gemiddelde rendement (gemeten over een periode van vijf jaar), uitgedrukt als percentage, minus 4,0%. Het resulterende percentage wordt vermenigvuldigd met de technische voorzieningen. De uitkomst van deze vermenigvuldiging is het budget dat zal worden aangewend voor het verlenen van toelagen op ingegane en premievrije rechten.

De 4,0% is een rekenrente zoals gebruikt werd in de berekening van de pensioenverplichtingen. Het budget voor toeslagverlening wordt berekend over de technische voorziening voor gewezen deelnemer, gewezen partners en pensioengerechtigden (betreft de gerechtigden voor toeslagverlening).

De te verlenen toeslag zal - indien het budget hiertoe toereikend is - gelijk zijn aan de niet afgeleide

Consumentenprijsindex, doch zal in enig jaar ten hoogste 4% bedragen. Indien in het verleden een lagere toeslag is verleend en het budget hiertoe toereikend is, zal een extra toeslag worden verleend die maximaal gelijk is aan de gemiste verhogingen in het verleden. Hierbij zal nooit verder dan 5 jaar terug worden gekeken.

Indien het vermogen van het fonds lager is dan het minimum vereist vermogen en er op basis van het beleid een toeslag dient te worden verleend, zal BP Raffinaderij Rotterdam het in het beleid omschreven budget ter beschikking stellen aan het fonds.

De maatstaf voor toeslagverlening is de volledige Nederlandse prijsinflatie, maar wordt de exacte definitie daarvan: 'het jaargemiddelde van de Nederlandse prijsinflatie (jaargemiddelde CPI, niet-afgeleid)' en wordt geen correctie meer uitgevoerd op basis van de CPI afgeleid. De toeslag zal in enig jaar ten hoogste 4% bedragen.